

КВАРТАЛЬНИЙ ЗВІТ ПРО ЗАХОДИ ПРОЕКТУ

МУНІЦИПАЛЬНА ПРОГРАМА ВРЯДУВАННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Січень – березень 2008

Подяка нашим партнерам

Національні партнери

	Івано-Франківська міська рада		Житомирська міська рада		Рівненська міська рада		Калинівська міська рада
	Новоград-Волинська міська рада		Галицька міська рада		Миколаївська міська рада		Сакська міська рада
	Кіровська міська рада		Голопристанська міська рада		Кагарлицька міська рада		Джанкойська міська рада
	Вознесенська міська рада		Українська міська рада		Нововолинська міська рада		Щолкінська міська рада
	Могилів-Подільська міська рада		Львівська міська рада		Долинська міська рада		Рубіжанська міська рада
	Академія муніципального управління		Рівненська обласна державна адміністрація		Івано-Франківська обласна державна адміністрація		Тульчинська міська рада
	Постійна комісія Верховної Ради АР Крим з питань місцевого самоврядування та адміністративно-територіальної реформи		Комітет Верховної Ради України з державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування		Українська асоціація місцевих та регіональних влад		

Міжнародні партнери

Досягнення проекту були б неможливими без підтримки та співпраці міст-партнерів нашої програми, зокрема, міст *Івано-Франківськ, Рівне, Житомир, Галич, Новоград-Волинський, Миколаїв, Кіровське, Гола Пристань, Кагарлик, Вознесенськ, Українка, Могилів-Подільський, Львів, Рубіжне, Долина, Тульчин, Калинівка, Саки, Джанкой, Щолкіне; Української асоціації місцевих та регіональних влад, Комітету Верховної Ради України з державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, Академії муніципального управління, Івано-Франківської та Рівненської обласних державних адміністрацій, Постійної комісії Верховної Ради АР Крим з питань місцевого самоврядування та адміністративно-територіальної реформи* а також міжнародних партнерів, зокрема, *Швейцарської агенції розвитку та співробітництва та Посольства Королівства Норвегії в Україні*. Команда проекту висловлює щирю подяку їм за їхню підтримку та співпрацю. Аналогічно, команда МПВСР хотіла б подякувати за співпрацю всім інституціям/людам, залученим до процесу впровадження програми, зокрема, керівництву ПРООН, Бізнес-центру, та іншим структурним підрозділам в Україні, а також громадянам, службовцям муніципалітетів, працівникам закладів освіти, членам бізнес-громад, неурядовим громадським організаціям, засобам масової інформації, іншим приватним і громадським організаціям.

ПРООН/МПВСР

Головна статистична інформація про заходи Програми у 1-му кварталі 2008 р.

№	Заходи	Станом на кін. 2007	1 квартал 2008	Всього з '04
1	Територія, охоплена заходами			
а	Області (включаючи АР Крим)	12	-	12
б	Міста	21	-	21
2	Інституційний розвиток			
а	Організації жителів	264	21	285
б	Мережі навчальних закладів	12	-	12
в	Мережі бізнес-структур	2	-	2
г	Мережі громадських організацій	4	1	5
д	Муніципальні ради сталого розвитку	4	-	4
е	Національний форум міст-партнерів	1	-	1
є	Національний форум ВНЗ-партнерів	1	-	1
3	Членство			
а	Кількість громадян – всього	30373	2413	32786
і)	Жінок	17544	1363	18907
ii)	Чоловіків	12829	1050	13879
б	Загальноосвітні та дошкільні навчальні заклади	206	2	208
в	Неурядові громадські організації	54	7	61
г	Бізнес-структури	31	-	-
4	Розвиток людських ресурсів			
а	Кількість впроваджених заходів РЛР	211	10	221
б	Вигодонабувачі / учасники – всього	5034	340	2374
5	Покращення якості життя людей			
а	Підтримані проекти місцевих громад	141	-	141
б	Загальна вартість проектів (тис. грн)*	16799.9	-	16799.9
і)	Внесок громади	2014.2	-	2014.2
ii)	Частка міської ради	8572.5	-	8572.5
iii)	Частка ПРООН / ШАРС/ Посольства Норвегії	5576.9	-	5576.9
iv)	Частка інших місцевих донорів	636.3	-	636.3
в	Статус впровадження проектів			
і)	Перерахована сума, (тис. грн.)*	12390.3	552.5	12942.8
ii)	Завершені проекти	88	3	91
г	Прямі вигодонабувачі проектів			
і)	Жінки	97320	-	97320
ii)	Чоловіки	28678	-	28678
iii)	Діти	22583	-	22583
6	Мобілізація та використання ресурсів, дол.США	Бюджет на 2008	Використано в 1 кв.	Виконання, %
а	Івано-Франківська міська рада	182466	69977	38
б	Рівненська міська рада	4508	0	0
в	Голопристанська міська рада	108	0	0
г	Новоград-Волинська міська рада	3352	0	0
д	Кіровська міська рада	1002	0	0
е	Миколаївська міська рада	13184	11657	88
є	Галицька міська рада	1084	0	0
ж	Кагарлицька міська рада	496	0	0
з	Нововолинська міська рада	16467	13150	80
и	Вознесенська міська рада	1527	0	0
і	Могилів-Подільська міська рада	7982	0	0
і	Програма розвитку ООН	250000	157874	63
й	Посольство Королівства Норвегія	4440	1675	38
	Всього	486617	254333	52

* 1 дол. США = 4.93 грн. (березень 2008)

**Короткий виклад головних досягнень
«Муніципальної програми врядування та сталого розвитку»
у 1-му кварталі 2008 р.**

Головними завданнями протягом кварталу були наступні:

- Започаткування 3-ї фази МПВСР «Муніципальне врядування та розширення повноважень громад», передбаченої на 2008-2010 роки.
- Підвищення потенціалу центральних органів влади щодо децентралізації фіскальних та адміністративних повноважень / відповідальності.
- Зміцнення потенціалу органів місцевої влади щодо прозорого визначення та реалізації стратегії місцевого розвитку, надання громадських послуг та сприяння місцевому економічному розвитку.
- Зміцнення спроможності громад впроваджувати проекти, спрямовані на покращення якості їхнього життя.
- Підвищення громадської поінформованості з питань ВІЛ/СНІДу, ґендеру та прав споживачів у містах-партнерах.
- Зосередження на підпроекті за підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва у Вінницькій області та Автономній Республіці Крим.

Головними досягненнями протягом кварталу були:

1. Реформи у сфері законодавства та політики

- Законопроект щодо органів самоорганізації населення був зареєстрований для розгляду у Верховній Раді України (реєстраційний номер 2108 від 21.02.2008 р.).
- 28 лютого цього року ПРООН/МПВСР та Комітет Верховної Ради України із державного будівництва та місцевого самоврядування підписали «Угоду про партнерство», спрямовану на створення сприятливого середовища для зміцнення децентралізованого врядування заради сталого розвитку в Україні.
- 18 березня відбулась зустріч між п. Йоанною Казаною-Вішньовецькою, Заступницею Постійного Представника ПРООН, та п. І. Запатріною, заступницею Міністра житлово-комунального господарства України, й іншими представниками цих організацій з метою обговорення можливостей партнерства.

2. Розбудова інституційного потенціалу

- Створено 21 організацію жителів (ОЖ) за участю 1363 жінок та 1050 чоловіків;
- 1 мережа НГО була створена у м. Рубіжне, об'єднуючи 7 неурядових громадських організацій;
- 28 лютого «Стратегічний план розвитку м. Новоград-Волинський», створений у 2007 р. за підтримки ПРООН/МПВСР, був офіційно затверджений рішенням чергової сесії міської ради.
- Система управління якістю муніципальних послуг, встановлена у виконавчих органах Вознесенської міської ради за підтримки ПРООН/МПВСР, успішно пройшла внутрішній аудит та перебуває в процесі сертифікації.

3. Розвиток людських ресурсів

- Протягом кварталу проведено 10 заходів у сфері розвитку людських ресурсів, з яких 3 організовано МВП міст-партнерів та 7 - відділом управління проектом у м. Київ.
- Через ці заходи розбудовано потенціал 340 учасників; 36% з них – чоловіки та 64% - жінки.
- Серед 10 заходів було 5 тренінгів з інституційного розвитку та управління проектами громад, 4 - з питань підвищення поінформованості про сталий розвиток, ВІЛ/СНІД, Цілі розвитку тисячоліття, ґендер та 1 громадські слухання.

4. Покращення якості життя – інфраструктурні проекти громад

- Протягом року фінансові гранти були фактично надані на 10 проектів сталого розвитку у містах-партнерах Івано-Франківськ, Миколаїв та Нововолинськ. Загальна перерахована сума становила 552,5 тис. грн., включаючи 16,2% з фонду ПРООН, 1,4% з фонду Посольства Норвегії та 82,4% від міст-партнерів.
- Протягом кварталу було завершено 3 проекти громад; у цілому, це становить 91 повністю завершений проект із часу започаткування Програми.
- 3 організації жителів / мережі протягом кварталу провели громадські аудити, в яких взяли участь 300 членів громад; аудит показав повну задоволеність членів заходами проекту та використанням

ресурсів.

- 6 організацій громад з м. Саки пройшли навчання з питань спільного оцінювання та зобов'язалися використовувати цей інструмент в якості частини процесу впровадження проектів за підтримки ПРООН/МПВСР.

5. ВІЛ/СНІД та впровадження ґендеру

- Протягом кварталу організовано 2 кампанії з поінформованості громадськості з питань ґендеру, включаючи такі у містах Новоград-Волинський та Саки. Вони включали 2 тренінги для вчителів місцевих шкіл, 1 тренінг для місцевих волонтерів у м. Саки та медіа-заходи.
- У результаті, було підготовлено 25 волонтерів з числа місцевої молоді та 25 вчителів у м. Саки; а також 31 вчитель та психолог пройшли навчання у м. Новоград-Волинський.
- Також, ПРООН/МПВСР пройшла процедуру незалежного ґендерного аудиту, організовану Швейцарським бюро співробітництва.

6. Мобілізація та використання ресурсів

- Протягом кварталу для заходів Програми було залучено ресурси в обсязі 486,6 тис. дол. США, включаючи 250 тис. дол. США від ПРООН, 4,44 тис. дол. США від Посольства Королівства Норвегії та 232,2 тис. дол. США в якості національного співфінансування.
- У першому кварталі цього року було використано, включаючи зобов'язання до сплати, 254,3 тис. дол. США (або 52%).

7. Результати комунікаційних заходів

- Протягом року було відстежена 71 згадка в ЗМІ про заходи Програми, з яких 6 були національного рівня та 65 – місцевого рівня.
- Серед 71 медіа-згадки, 32,4% були розміщені в газетах, 19,7% - у радіо-програмах, 19,1% у теленовинах та 28,2% - на офіційних веб-сторінках. У цілому з 2004 року, коли Програма була започаткована, це становить 817 медіа-згадок.

8. Зв'язки для синергії

- Із проектом ЄС та ПРООН «Сплнота споживачів та громадські об'єднання»: для спільних заходів з поінформованості про права споживачів на користь міст-партнерів.
- Із Дитячим фондом ЮНІСЕФ: для дослідження можливостей започаткування інформаційних кампаній "Місто, дружнє до дитини" у містах-партнерах МПВСР.

Плани на 2-й квартал 2008 року

- Продовження зусиль щодо покращення національного та місцевого середовища політики / законодавства щодо участі громадян у місцевому сталому розвитку.
- Підвищення інституційного потенціалу щодо спільного врядування та сталого розвитку у містах через навчання та малі гранти на проекти громад.
- Розбудова потенціалу державних службовців та посадових осіб місцевих органів самоврядування щодо надання громадських послуг на місцевому рівні через організацію східно-західних обмінних візитів.
- Проведення заходів із поінформованості про ВІЛ/СНІД, ґендер та права споживачів у містах-партнерах.
- Зосередження на підпроекті за підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва у Вінницькій обл. та АР Крим.

ЗМІСТ

Головна статистична інформація про заходи Програми у 1-му кварталі 2008 року, *ii*

Короткий виклад досягнень МПВСР у 1-му кварталі 2008 року, *iii*

Абревіатури, *vii*

I. Контекст, 1

- 1.1 Генезис Програми, **2**
- 1.2. Територія, охоплена заходами Програми, **3**

II Досягнення Програми, 3

- 2.1 Результати розвитку, **4**
 - 2.1.1 Реформи у сфері законодавства та політики, **5**
 - 2.1.2 Розбудова інституційного потенціалу, **8**
 - 2.1.3 Місцеві ініціативи сталого розвитку, **13**
 - 2.1.4 Розвиток людських ресурсів, **19**
 - 2.1.5 Громадська поінформованість про ВІЛ/СНІД та гендер, **23**
 - 2.1.6 Економічний компонент, **25**
- 2.2 Менеджмент та ефективність, **28**
 - 2.2.1 Партнерства / Зв'язки, **28**
 - 2.2.2 Результати комунікаційних заходів, **30**
 - 2.2.3 Мобілізація та використання ресурсів, **31**

III Уроки та можливості, 34

- 3.1 Нагромадження досвіду, **35**
- 3.2 Плани на майбутнє, **35**

Додатки

- 1. Анкета для проведення спільного оцінювання організаціями жителів, **37**
- 2. Фінансові трансакції на місцеві проекти сталого розвитку станом на кінець 1-го кварталу 2008, **39**
- 3. Деталі щодо підпроєкту, що впроваджується за підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва, **41**
- 4. Деталі щодо проєктів громад, що підтримуються Посольством Норвегії, **42**
- 5. Команда реалізації проєкту, **43**

Перелік таблиць

- 1. Досягнення МПВСР цільових показників розвитку у 1-му кварталі 2008 р., **5**
- 2. Інституційний розвиток у містах-партнерах у 1-му кварталі 2008 р., **10**
- 3. Фінансовий статус місцевих ініціатив сталого розвитку, що впроваджуються місцевими партнерами, грн, **15**
- 4. Статус завершеності проєктів (на кінець першого кварталу), **16**
- 5. Результати громадського аудиту ОЖ/мереж у м. Нововолинськ (січень-березень 2008), **20**
- 6. Заходи з розвитку людських ресурсів (січень-березень 2008), **21**
- 7. Тренінги з поінформованості / круглі столи у містах-партнерах протягом першого кварталу 2008 р., **22**
- 8. Заходи з генерування зайнятості, **27**
- 9. Заходи зі сприяння зайнятості: кошторисна вартість і реалізація на кінець першого кварталу 2008 р., грн, **27**
- 10. Кількість медіа-згадок (січень-березень 2008), **31**
- 11. Мобілізація та використання ресурсів у 1-му кварталі 2008 р. в розрізі донорів, дол. США, **33**
- 12. Використання ресурсів у 1-му кварталі 2008 році у розрізі тематичних напрямків діяльності, дол. США, **33**

Перелік карт

1. Територія, охоплена заходами МПВСР, **3**

Перелік схем

1. Бачення заходів Програми МПВСР у 2008 році, **5**

Перелік вставок

1. Необхідність законопроекту щодо посилення участі громад у місцевому розвитку, **7**
2. Вознесенський відділ підтримки муніципальних ініціатив та інвестицій – для сприяння сталому місцевому розвитку, **10**
3. ПРООН мотивує міста переймати підхід участі громад у місцевому розвитку, **12**
4. Якісна питна вода для покращення здоров'я дітей у м. Вознесенськ, **16**
5. Спільні зусилля громадян мікрорайону – для вирішення проблеми питної води, **17**
6. Соціальна реабілітація дітей та молоді з функціональними обмеженнями для їх інтеграції у суспільство, **18**
7. Об'єднання співвласників для покращення умов проживання у багатоквартирного будинку, **19**
8. Враження деяких вигодонабувачів тренінгів, **22**
9. Висновки та рекомендації гендерного аудиту, **25**
10. Заходи груп самопомогі – для компетентного та прибуткового малого підприємництва, **28**
11. Відгуки вигодонабувачів Програми – витяги із газетних статей, **31**

АБРЕВІАТУРИ

ОУ	Освітні установи
ОЖ	Організація жителів
ОСББ	Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків
БК	Будинковий комітет
ВК	Вуличний комітет
КК	Квартальний комітет
ЦСРБ	Центр сприяння розвитку бізнесу
УСФ	Угода про спільне фінансування
ІКТ	Інформаційно-комунікаційні технології
ЦРТ	Цілі розвитку тисячоліття
МПВСР	Муніципальна програма врядування та сталого розвитку
МВП	Муніципальний відділ підтримки
НГО	Неурядова громадська організація
ОГ	Організація громади
ОРЖР	Організація розвитку житлового району
СР	Сталий розвиток
ШБС	Швейцарське бюро співробітництва
ШАРС	Швейцарська агенція розвитку та співробітництва
МСП	Малі та середні підприємства
грн.	Українська гривня
ПРООН	Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй

Розділ ПЕРШИЙ

КОНТЕКСТ

1.1. Генезис Програми, с. 2

1.2. Територія, охоплена заходами Програми, с. 3

1.1 ГЕНЕЗИС ПРОГРАМИ

Передумови

Підготовча фаза «Муніципальної програми врядування та сталого розвитку» (МПВСР) ПРООН в Україні була започаткована у квітні 2004 р. для розробки спільного та прозорого механізму локалізації принципів сталого розвитку. У 2005 році Програма увійшла у другу фазу своєї діяльності для демонстрації ефективності громадсько-приватного партнерства з метою вирішення соціальних, економічних та екологічних проблем у містах. Друга фаза Програми закінчилась 31 грудня 2007 року. Третя фаза – «Муніципальне врядування та розширення повноважень громад» – передбачена на період 2008-2010 рр. Програма зареєстрована Міністерством економіки України та виконується Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй.

МПВСР є частиною Програми місцевого розвитку (ПМР) ПРООН / Україна разом з іншими проектами, таким як «Програма розвитку та інтеграції Криму», «Чорнобильська програма відродження та розвитку», «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» та «Створення безпечного середовища для молоді України». Програма місцевого розвитку слугує парасольковою програмою для сприяння підтримуваному громадянами місцевому розвитку та місцевому демократичному врядуванню в Україні через модель сталого розвитку за участю громад.

Мета, стратегія та схема виконання

Метою МПВСР є сприяння врядуванню за широкої участі громадян для покращення якості життя населення міст України. З цією метою, у 2008 році Програма зосереджуватиметься на досягненні таких результатів:

- Посилення потенціалу центральних органів влади щодо децентралізації фіскальних / адміністративних повноважень / відповідальності на користь місцевих органів самоврядування.
- Зміцнення потенціалу місцевих органів влади щодо прозорого визначення та реалізації стратегій місцевого розвитку, надання громадських послуг та прискорення місцевого економічного розвитку.
- Підвищення спроможності громад реалізовувати покращення місцевих соціальних, економічних та екологічних умов проживання.

За стратегією, Програма втілюється на засадах партнерства, що базується на зобов'язаннях щодо співфінансування, власності та сталості. Діяльність програми здійснюється через місцевих та національних партнерів з громадського та приватного секторів. Основними партнерами є міські ради, місцеві громади, Парламентський комітет із питань державного будівництва та місцевого самоврядування; Міністерство житлово-комунального господарства України; Українська асоціація місцевих та регіональних влад; вищі навчальні заклади та органи державної влади, такі як обласні державні адміністрації.

Використовуючи підхід соціальної мобілізації, Програма сприяє створенню відповідних організацій місцевих громад жителів, навчальних закладів, малих бізнесових структур та організацій громадянського суспільства. Ці організації засновуються в обраних містах України за принципами самопомогі та ефективного врядування. З допомогою інтервенцій Програми, інституційна спроможність цих організацій розбудовується таким чином, аби вони були спроможними планувати, мобілізувати ресурси та визначати пріоритети щодо вирішення своїх соціальних, економічних та

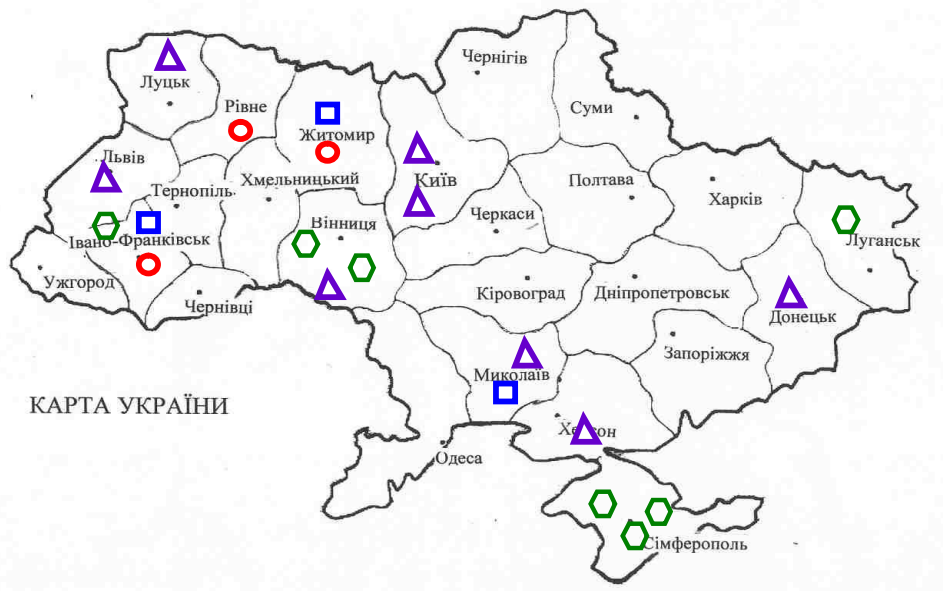
екологічних проблем у сталий спосіб, що, у кінцевому підсумку, призводить до досягнення українських Цілей розвитку тисячоліття. Це відбувається за підтримки відповідних міських рад та інших національних / міжнародних агенцій із розвитку. Міські ради включають плани громад до власних загальноміських планів розвитку та виділяють ресурси на впровадження таких планів. Таким чином, процес сталого місцевого розвитку відбувається у повному сенсі слова за принципом «знизу-вгору». Він рухається від місцевого рівня по всій схемі до національного рівня.

1.2 ТЕРИТОРІЯ, ОХОПЛЕНА ЗАХОДАМИ ПРОГРАМИ

Програма функціонує у 21 місті з 12 регіонів України, зокрема, Івано-Франківськ, Галич, Долина (Івано-Франківська обл.); Рівне (Рівненська обл.); Житомир, Новоград-Волинський (Житомирська обл.); Миколаїв, Вознесенськ (Миколаївська обл.); Кіровоград (Донецька обл.); Гола Пристань (Херсонська обл.); Кагарлик, Українка (Київська обл.); Нововолинськ (Волинська обл.); Могилів-Подільський, Тульчин, Калинівка (Вінницька обл.); Львів (Львівська обл.); Рубіжне (Луганська обл.); Саки, Джанкой та Щолкіне (АР Крим).

Три міста приєдналися до Програми протягом 2004 року; 3 долучилися у 2005 році; 8 міст налагодили партнерство протягом 2006 року; та 7 стали партнерами у 2007 році.

Карта – 1 показує розміщення території, охопленої заходами Програми, у розрізі років партнерства.

Карта - 1: Територія, охоплена заходами МПВСР

- Де :
- - Пілотні міста-партнери 2004 р.
 - - Міста-партнери 2005 р.
 - △ - Міста-партнери 2006 р.
 - ⬡ - Міста-партнери 2007 р.

Розділ ДРУГИЙ

ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМИ

2.1 Результати розвитку, с. 4

- 2.1.1 Реформи у сфері законодавства та політики, с. 5
- 2.1.2 Розбудова інституційного потенціалу, с. 8
- 2.1.3 Місцеві ініціативи сталого розвитку, с. 13
- 2.1.4 Розвиток людських ресурсів, с. 19
- 2.1.5 Громадська поінформованість про ВІЛ/СНІД та гендер, с. 23
- 2.1.6 Економічний компонент, с. 25

2.2 Менеджмент та ефективність, с. 28

- 2.2.1 Партнерства та зв'язки, с. 28
- 2.2.2 Результати комунікаційних заходів, с. 30
- 2.2.3 Мобілізація та використання ресурсів, с. 31

2.1 РЕЗУЛЬТАТИ РОЗВИТКУ

У 2008 році ПРООН/МПВСР зосереджується на посиленні можливостей центрального уряду децентралізувати фінансові та адміністративні повноваження / відповідальність для підтримки місцевого розвитку; на зміцненні потенціалу міських рад прозора визначати та впроваджувати стратегії місцевого розвитку, надавати громадські послуги та сприяти розвитку громад; на розбудові потенціалу громад самостійно покращувати місцеві соціальні, економічні та екологічні умови проживання.

Пріоритетні сфери діяльності Програми схематично зображені на схемі I.

Схема - I: Бачення сфер заходів МПВСР у 2008 році

Прогрес в цих сферах відстежується шляхом моніторингу цільових показників, визначених у робочому плані (Таблиця - I).

Таблиця - I: Досягнення цільових показників розвитку МПВСР у 1-му кварталі 2008 року

№	Очікувані результати	Донор, що підтримує	Річний цільовий показник	Фактичні досягнення (Січ. – бер.'08)
1	Посилено потенціал центральних органів влади щодо децентралізації фінансових і адміністративних повноважень / відповідальності для підтримки місцевого розвитку	ПРООН, ШАРС	<ul style="list-style-type: none"> Проект закону про органи самоорганізації розглянуто парламентом Розроблено законопроект про фінансування громад Навчено 50 посадових осіб центрального уряду Поширено учбовий план по сталому розвитку (СР) Проведено 1 захід по сприянню реформі щодо децентралізації 	<ul style="list-style-type: none"> Законопроект по органах самоорганізації зареєстровано для розгляду парламентом Навчальний посібник по сталому розвитку підготовлений для розповсюдження

2	Посилено потенціал місцевих органів влади прозоро визначати і впроваджувати стратегії місцевого розвитку, надавати громадські послуги і заохочувати місцевий розвиток	ПРООН, ШАРС, Посольство Норвегії, міські ради – партнери	<ul style="list-style-type: none"> • Пройшли навчання 15 регіональних та муніципальних адміністрацій • 2 міські ради провели громадські слухання • Розроблено ряд рекомендацій по удосконаленню надання громадських послуг • 2 міські ради прийняли політику підходу участі громад • Пройшли навчання 50 службовців місцевих і національних органів влади • Визначено дві міські ради, де буде реалізовано проект міжміської співпраці 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 міська рада провела громадські слухання
3	Зміцнено потенціал громад удосконалювати соціальні, економічні та екологічні умови проживання	ПРООН, ШАРС	<ul style="list-style-type: none"> • Створено / адаптовано 30 організацій жителів • Пройшли навчання 60 лідерів громад • Сформовано 4 МВП • У 4 містах створено МРСР • Надано фінансову та технічну підтримку 20 місцевим ініціативам СР • Надано технічну підтримку 5 місцевим ініціативам СР (без участі у фінансуванні) • 10 громад залучено до семінарів з питань людського розвитку 	<ul style="list-style-type: none"> • Створено 21 ОЖ/1 мережа • Пройшли навчання 94 лідери громад • 4 громади залучені до семінарів з питань людського розвитку

Опис досягнень Програми наведений у розділі нижче. Результати, досягнуті у сфері законодавства і політики для муніципального сталого розвитку, відображені у підрозділі «Реформи у сфері законодавства і політики» (2.1.1); здобутки у розбудові інституційної спроможності для врядування за широкої участі громадян висвітлені у підрозділі «Розбудова інституційного потенціалу» (2.1.2); підрозділ «Місцеві ініціативи сталого розвитку» (2.1.3) описує прогрес у покращенні якості життя; досягнення і сприяння розвитку зайнятості, питань ВІЛ/СНІДу та гендеру описані у відповідних розділах (2.1.5, 2.1.6 та 2.1.7); заходи із дорадчої підтримки муніципального врядування та проектного менеджменту відображені у відповідному розділі «Менеджмент та ефективність» (2.2).

2.1.1 РЕФОРМИ У СФЕРІ ЗАКОНОДАВСТВА ТА ПОЛІТИКИ

Досвід здобутий на місцевому рівні, особливо у сфері децентралізації і місцевого самоврядування, виноситься Програмою для проведення діалогу і вдосконалення політики. Це здійснюється через дослідження у сфері політики, семінари, конференції, круглі столи, ін.

Головні заходи щодо реформ у сфері законодавства і політики

Впродовж кварталу головними досягненнями Програми стали: 1) реєстрація проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» для розгляду у Парламенті, та 2) підписання «Угоди про партнерство» із Парламентським Комітетом з питань державного будівництва та місцевого самоврядування.

Нижче наводяться головні досягнення у цих сферах.

1. Реєстрація законопроекту для розгляду в Парламенті.

21 лютого 2008 р. проект Закону України «**Про внесення змін та доповнень до Закону України «Про органи самоорганізації населення»**», розроблений в 2006 році спільними зусиллями Парламентського Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування та «Муніципальною програмою врядування та сталого розвитку» ПРООН, був зареєстрований для розгляду Парламентом.

Вставка - I: Необхідність законопроекту по підвищенню участі громади в місцевому розвитку

Згідно з пояснювальною запискою, необхідність запропонованого законопроекту обґрунтовується нестачею законодавчих норм для регулювання статусу органів самоорганізації населення (ОСН), потребою спрощення процедури їх реєстрації та нагальною потребою оновлення законодавчої бази стосовно органів самоорганізації населення у контексті адміністративно-територіальної реформи та реформування системи місцевого самоврядування. Окрім цього, Закон України «Про самоорганізації населення», прийнятий у 2001 році, є ускладненим в плані практичного застосування. Беручи до уваги зростаючу роль ОСН в зміцненні системи місцевого самоврядування, чітке визначення їхнього статусу та спрощення процедури реєстрації має важливе значення.

Основні положення запропонованих доповнень стосуються наступного:

- Визначення “мікрогромади”.
- Чітке визначення “неприбуткового статусу” органів самоорганізації населення.
- Спрощення процедури реєстрації при створенні органів самоорганізації населення.
- Усунення обмежень при створенні ОСН періодом повноважень міських рад.
- Надання права на господарську діяльність органів самоорганізації.
- Зміцнення фінансової і майнової основи діяльності органів самоорганізації.

Повну версію законопроекту можна завантажити з офіційного веб-сайту Верховної Ради України <http://portal.rada.gov.ua> разом з пакетом документів: 1) пояснювальна записка; 2) презентація; 3) порівняльна таблиця запропонованих змін та правок; 4) авторська команда. Також на даному сайті можна простежити хід розгляду даного законопроекту

Витяг з пояснювальної записки щодо реєстрації законопроекту в Верховній Раді України від 21 лютого 2008 р.

Верховна Рада України планує розглянути даний законопроект в другому кварталі 2008 року.

2. Підписання «Угоди про партнерство» із Парламентським Комітетом з питань державного будівництва та місцевого самоврядування.

28 лютого між ПРООН та Парламентським Комітетом з питань державного будівництва та місцевого самоврядування підписано «Угоду про партнерство», основна мета якої – створити сприятливі умови для посилення процесів децентралізації врядування заради забезпечення сталого розвитку в Україні.

Фото - 1: Йоанна Казана-Вішньовецька, Заступниця Постійного Представника ПРООН, Олександр Омельченко – голова Парламентського Комітету, та інші учасники зустрічі

Підписання договору відбулося під час зустрічі п. Олександра Омельченка – голови Парламентського Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, п. В'ячеслава Неоди - керівника Секретаріату Комітету Верховної Ради, п. Йоанни Казани-Вішньовецької - Заступниці Постійного Представника ПРООН, п. Оксани Реміги - старшого програмного менеджера ПРООН, п. Ірини Скалій - експерта Програми з врядування та сталого розвитку й ін. представників комітету.

Підписання договору про співпрацю стало можливим завдяки попередній плідній співпраці з Комітетом, в рамках якої було впроваджено багато спільних заходів для покращення сталого розвитку та підвищення ефективності місцевого самоврядування в Україні. Цей процес також включав ведення громадського діалогу про адміністративно-територіальну реформу; навчання службовців місцевих і національних органів влади щодо підходу розвитку, орієнтованого на громади; розробку необхідних законопроектів в цій сфері тощо.

У ході зустрічі п. Йоанна Казана-Вішньовецька, Заступниця Постійного Представника ПРООН, подякувала Комітету за плідну співпрацю та наголосила на важливій ролі Парламентського Комітету України у підтримці змін у політиці, які сприяють залученню місцевих громад до активної участі в самоврядуванні та прийнятті рішень на місцевому рівні.

“Самоорганізація населення є надзвичайно важливим аспектом вирішення проблем місцевого розвитку, але без відповідної законодавчої бази та політики вона є просто неможливою. Співпрацюючи з Парламентським Комітетом, ПРООН сприяє розробці необхідних законопроектів для демократичного врядування та місцевого розвитку за участю громад на місцевому, регіональному та національному рівнях»

Йоанна Казана-Вішньовецька, Заступниця Постійного Представника ПРООН

Наприкінці зустрічі партнери запевнили один одного в подальшій співпраці для розвитку демократизації та децентралізації в Україні.

2.1.2 Розбудова інституційного потенціалу

ПРООН/МПВСР допомагає містам-партнерам мобілізувати населення місцевих громад для створення організацій жителів (будинкових / вуличних комітетів, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та їх асоціацій, тощо). Програма також допомагає освітнім установам, неурядовим громадським організаціям, малим та середнім підприємствам створювати власні мережі. Такі установи самоврядування засновуються на принципах ефективного управління. Вони співпрацюють з міськими радами, регіональними / районними органами влади для формування спільного бачення сталого розвитку своїх міст.

Нижче перераховуються головні заходи в цій сфері, проведені в даному кварталі:

А) Розбудова інституційного потенціалу на місцевому рівні

Фото – 2: Зустріч з організацією жителів у Вознесенську

зовнішніх ресурсів для реалізації ініціатив розвитку та забезпечення сталості зусиль із розвитку.

Процес, який супроводжує розбудову інституційного потенціалу, складається з ведення діалогу між сторонами-партнерами, формування організацій громад та їх мереж, підвищення їх спроможності щодо спільного врядування, інституційного закріплення їхнього статусу (офіційної реєстрації) та супроводження їх розвитку командами МПВСР/МВП. Ці кроки є важливими для побудови ефективної системи демократичного врядування; формування партнерських стосунків із органами місцевого самоврядування та іншими організаціями розвитку з метою залучення місцевих/

Досягнення в області розбудови інституційного потенціалу в містах-партнерах, здобуті в першому кварталі 2008 року, подані нижче:

- Створено 21 додаткову організацію жителів (ОЖ) за участю жителів 143 будинків (включаючи 25 багатоквартирних будинків), 1363 жінок та 1050 чоловіків;
- Створено 1 мережу неурядових громадських організацій в м. Рубіжне, яка об'єднує 7 НГО;
- 2 школи приєдналися до мережі шкіл, яка діє в м. Івано-Франківськ.

Інформацію про інституційний розвиток подано в Таблиці – І. Таблиця відображає дані по 11 містах-партнерах, інституційний розвиток в яких набув прогресу в даному кварталі.

Головною агенцією, відповідальною за сприяння процесу інституційного розвитку на місцевому рівні, є муніципальний відділ підтримки (МВП), який створюється містами-партнерами після підписання «Угоди про партнерство». Завдяки зусиллям МВП, місцеві жителі формують в своїх громадах організації та реєструють їх у відповідній організаційно-правовій формі.

Таблиця – II: Інституційний розвиток у містах-партнерах в 1-му кварталі 2008 року

№	Місто	Організації розвитку житлових районів	Організації жителів (ОЖ)	Члени організацій жителів	Жінки	Чоловіки	Кількість будинків	Кількість домогосподарств	Кількість мереж шкіл	К-сть членів мереж шкіл	К-сть мереж НГО	К-сть НГО-членів	К-сть бізнес-мереж	К-сть бізнес-членів	К-сть охоплених мікрор-в
1	Всього на кін. 2007	4	264	30373	17544	12829	749	18843	9	206	4	54	2	31	56
2	Прогрес у 1-му кварталі 2008 р. в розрізі міст														
2.1	Ів.-Франківськ	-	2	116	73	43	2	138	-	2	-	-	-	-	-
2.2	Рівне	-	1	302	192	110	1	144	-	-	-	-	-	-	-
2.3	Новоград-Волин.	-	1	225	83	142	5	223	-	-	-	-	-	-	-
2.4	Кіровське	-	2	576	302	274	2	284	-	-	-	-	-	-	-
2.5	Гола Пристань	-	2	39	19	20	2	40	-	-	-	-	-	-	-
2.6	Кагарлик	-	2	421	256	165	1/118	8/118	-	-	-	-	-	-	-
2.7	Нововолинськ	-	3	101	60	41	3	62	-	-	-	-	-	-	-
2.8	Долина	-	3	179	102	77	4	142	-	-	-	-	-	-	-
2.9	Саки	-	2	117	71	46	2	50	-	-	-	-	-	-	-
2.10	Рубіжне	-	2	54	36	18	2	36	-	-	1	7	-	-	-
2.11	Миколаїв	-	1	283	169	114	1	118	-	-	-	-	-	-	-
3	Всього у 1 кв. 2008	-	21	2413	1363	1050	143	1363	-	2	1	7	-	-	-
4	Разом на кінець 1-го кварталу 2008	4	285	32786	18907	13879	892	20206	9	208	5	61	2	31	56

Процесом МПВСР передбачається, що з часом МВП має стати міжгалузевим Ресурсним центром підтримки громадських ініціатив стосовно сталого розвитку. В різних містах існують приклади успішного функціонування даних інституцій, з різними організаційно-правовими формами закріплення – або функціонування у вигляді незалежних НГО, або у формі власних відділів міських рад. Приклад останнього описується у Вставці, наведеній нижче:

Вставка – II: Відділ підтримки муніципальних ініціатив та інвестицій Вознесенської міської ради – для сприяння сталому місцевому розвитку

Фото – 3: Персонал Вознесенського МВП за роботою

18 серпня 2006 р. була укладена «Угода про партнерство» між Вознесенською міською радою та ПРООН/МПВСР на предмет реалізації заходів Програми в місті. Метою Програми на місцевому рівні є покращення рівня життя населення міста за допомогою вирішення його місцевих економічних, соціальних та екологічних проблем на засадах самопомогі. Для координування роботи між громадами, міською радою та МПВСР, Вознесенська міська рада прийняла рішення від 28.09.2006 р. про створення відділу підтримки муніципальних ініціатив та інвестицій. Головною метою діяльності відділу є залучення додаткових ресурсів для соціального та економічного розвитку міста.

Протягом 2006-2007 рр. відділ активно попрацював із громадами міста та провів роз'яснювальні роботи щодо співпраці з МПВСР: було проведено загальні збори із громадами 9

шкіл та 11 дитсадків, 15 багатоквартирних будинків, організовано 11 зустрічей з жителями 43 вулиць приватного сектору, 6 зустрічей з членами громадських організацій. Для популяризації та роз'яснення принципів Програми було опубліковано 7 статей в місцевих газетах, видано 3 інформативних брошури, місцевою радіостанцією регулярно передавалася інформація в радіоефірі. Для покращення координації роботи закладів освіти було ініційовано створення НГО «Сприяння розвитку освіти м. Вознесенськ «Діалог». Результатом такої плідної підготовки стала підготовка організаціями громад 14 проектних пропозицій щодо вирішення пріоритетних проблем благодійних фондів шкіл і дитячих садків, громадських організацій, ОСББ, ОСН і мережі шкіл.

Спільно з міською радою Програма надала підтримку на реалізацію 6 проектів громад на загальну суму 556 170 грн. стосовно реконструкції систем опалення, водопостачання, каналізації та питного водопостачання. У загальній вартості проектів, внесок громади становив 10%, а ПРООН/МПВСР та міська рада надали по 45% від необхідної суми.

У 2007 році всі проекти було успішно реалізовано, об'єкти здано в експлуатацію та покладено початок самостійного утримання об'єктів громадами. Був повністю продемонстрований ефект самоорганізації населення – вознесенці повірили в свої сили, усвідомили власний потенціал, почали по-новому організовувати спільні заходи, продовжили планування стратегій майбутнього розвитку вулиць, будинків, шкіл та дитячих садків.

Також відділ залучив підтримку Програми для реалізації проекту «Запровадження системи управління якістю муніципальних послуг згідно з ISO 9001:2000» (що координується на рівні міської ради Василем Федоровим, заступником міського голови). Очікуваним результатом запровадження сучасної моделі управління у відповідності до міжнародного стандарту ISO 9001:2000 є більш високий рівень задоволення жителів міста роботою міської ради.

Таким чином, відділ довів ефективність свого функціонування як міжгалузевий ресурсний центр щодо підтримки проектів громад у житлово-комунальній сфері, в галузі освіти, в загальній системі міського управління. У майбутньому відділ планує поширювати свою діяльність щодо підтримки громад, проводити заходи з підвищення поінформованості громади з питань людського розвитку, підтримувати розвиток людських ресурсів та інші ініціативи, спрямовані на визнання політики розвитку, орієнтованого на громади, на загальнодержавному рівні.

А. Зайка, В. Коробченко, Ю. Гуртова, команда відділу підтримки муніципальних ініціатив та інвестицій Вознесенської міської ради

Б) Інституційне закріплення підходу участі громад в розвитку

Основним очікуванням «Муніципальної програми врядування та сталого розвитку» є те, щоб політика активного залучення громад до процесу прийняття рішень щодо розвитку міста стала власною стратегією діяльності органів місцевого самоврядування, які продовжуватимуть плідно співпрацювати з місцевими громадами задля вирішення пріоритетних проблем розвитку навіть без фінансової підтримки Програми. Програма ж виконуватиме роль ресурсного центру, який надаватиме консультаційну, інформаційну та технічну допомогу та допомагатиме удосконалити державну політику та законодавчу базу в цій сфері.

З цієї метою, Програма популяризує серед міст-партнерів політику інституційної інтеграції підходу участі громад в місцевому розвитку. У 2007 році Івано-Франківська міська рада перейняла таку політику та спільно з громадами впровадила 15 проектів сталого розвитку за схемою співфінансування, запропонованою МПВСР, на загальну суму в 2 млн. грн.

Протягом кварталу, цей підхід був офіційно визнаний Новоград-Волинською міською радою та обговорений із місцевими громадами під час громадських слухань з цієї теми 13 лютого (більш детальна інформація наведена у нижче наведеній Вставці).

Вставка – III: ПРООН мотивує міські ради до перейняття підходу місцевого розвитку, орієнтованого на громади

Фото- 4: Громадські слухання в Новограді-Волинському

У ході зустрічі, її учасники дізналися про місцеві історії успіху з розповідей представників місцевих громад (жителів, освітніх закладів, громадських організацій) та перегляду документального фільму «На сходинку вище: як українські громади допомагають самі собі», створеного ПРООН також і на основі досвіду новоград-волинських громад. Доповідачі заохотили представників місцевих організацій громад брати більш активну участь у вирішенні своїх власних пріоритетних проблем розвитку.

П. Микола БОРОВЕЦЬ, Новоград-Волинський міський голова, визначив стратегічним напрямком подальшої діяльності міської влади залучення громад до муніципального врядування та підтримку їхніх проектів на засадах спільного фінансування з місцевого бюджету та безпосередніх коштів організацій громад. У подальшому, за його словами, кошти місцевого бюджету в першу чергу виділятимуться на вирішення проблем розвитку тих громад, які самі ініціюють проект щодо їх розв'язання, будуть готові брати активну участь у реалізації відповідного проекту та здійснювати її моніторинг, а також брати на себе відповідальність за подальше обслуговування та утримання новостворених ними об'єктів.

«Завдяки нашій співпраці з Програмою та підтримці місцевої влади за останні два роки наш будинок по вул. Івана Франка, 32 перетворився із такого, в якому не було ні каналізації, ні водопостачання, ні нормально функціонуючої системи енерго- та теплосбереження, в один із найпривабливіших та сучасних будинків центральної частини міста. Тому покращити свої власні умови проживання є повністю в наших силах. Громаді потрібно лише захотіти, згуртуватися і проявити ініціативу й наполегливість у досягненні своєї мети»

Любомир МАЛЕТИЧ, голова правління об'єднання співвласників багатоквартирного будинку «Кедр»

«За час співпраці із Програмою розвитку ООН представники місцевої влади та громади багато чого навчилися та застосували свої знання для практичного вирішення проблем місцевого розвитку. Адже ПРООН є організацією, що пропагує зміни, передаючи знання, досвід та ресурси, щоб допомогти людям розбудувати краще життя. Настає час місцевій владі та громадам застосовувати здобуті знання і досвід у спільній роботі, вже навіть без участі міжнародних донорів»

Микола БОРОВЕЦЬ, Новоград-Волинський міський голова

Програма заохочує міські ради брати приклад із досвіду наведених вище міст та впроваджувати політику сталого розвитку за участю громад на місцевому рівні. Річний план Програми на 2008 передбачає надання технічної підтримки містам, які прийняли політику фінансування проектів громад, застосовуючи підхід МПВСР.

В) Навчальний план для ВНЗ з питань сталого розвитку за участю громад

Досвід українських міських рад показує, що існує не так багато фахівців та науковців, які спеціалізуються на питаннях децентралізації, демократичного врядування, соціальної мобілізації, сталого розвитку громад. Це вказує на те, що наявні людські ресурси не відповідають сучасним потребам країни. Оскільки політика МПВСР в цій сфері була визнана партнерами Програми ефективною, існує можливість розширити масштаби її діяльності та готувати майбутніх лідерів та активістів сталого розвитку громад на національному рівні.

Рисунок – І: Посібник з викладання сталого розвитку

Маючи це на меті, у 2007 році робоча група Національного форуму вищих навчальних закладів – партнерів розробила посібник «Сталий розвиток суспільства» (українська версія) для популяризації принципів сталого розвитку, децентралізації та управління за участю громад через міжуніверситетську співпрацю та включення досвіду щодо сталого розвитку громад до навчальних планів ВНЗ. Впродовж кварталу, посібник було надруковано та поширено між вищими навчальними закладами, які виявили бажання запровадити навчальний курс зі сталого розвитку суспільства до своїх існуючих навчальних програм.

Г) Інформаційно-комунікаційні технології для міст-партнерів

ПРООН/МПВСР підтримує своїх партнерів у сфері розвитку сучасних інформаційних та комунікативних технологій (ІКТ). ІКТ допомагають підвищити доступ громадян до інформації по діяльності міських рад та іншої важливої інформації у сфері місцевого самоврядування, сталого розвитку, інвестиційних можливостей та ін. Згідно з робочим планом МПВСР на 2008 рік, Програма надасть підтримку зацікавленим міським радам у розробці офіційних веб-сайтів для досягнення поставлених цілей.

Протягом кварталу обговорення даного питання проходило з Сакською міською радою (АР Крим). Було розглянуто офіційне звернення міської ради щодо розробки веб-сайту та схвалено проектну пропозицію щодо цієї підтримки для міста. Розробка веб-сайту запланована на 2-ий та 3-ій квартали 2008 року.

Д) Вироблення бачення сталого розвитку

ПРООН/МПВСР зосереджує увагу на необхідності міських рад усвідомити рівень місцевого розвитку та сформуванню бачення його майбутньої сталості. Стратегічне планування, система управління якістю муніципальних послуг та спільне оцінювання організацій громад є прикладами інструментів, що використовуються для досягнення цієї мети.

1. Стратегічне планування за участю громад у м. Новоград-Волинський

У зв'язку з необхідністю раціонального стратегічного планування місцевого розвитку із залученням членів громад, у 2006-2007 році Програма надала підтримку на розробку «Стратегічного плану розвитку м. Новоград-Волинський до 2015 року».

Згаданий вище стратегічний план розвитку був затверджений рішенням Новоград-Волинської міської ради від 28 лютого 2008 р. Планується узагальнити підсумки набутого досвіду в сфері залучення громади до процесу стратегічного планування, підготувати брошуру для підвищення рівня поінформованості місцевого населення щодо даного документу та подати зібрану інформацію у формі навчального матеріалу по заходах, що підвищують можливості розвитку громад для міст-партнерів.

2. Система управління якістю муніципальних послуг у м. Вознесенськ

Для того, щоб підвищити інституційну спроможність щодо врядування за широкої участі громадян та сталого розвитку, ПРООН/МПВСП надає підтримку містам-партнерам у покращенні стратегій врядування, надання послуг та підвищення якості життя населення. Запровадження системи управління якістю муніципальних послуг у виконавчих органах Вознесенської міської ради у відповідності до ISO 9000:2001 є однією з форм підтримки в цій сфері, що була впроваджена Програмою у м. Вознесенськ.

Протягом цього кварталу, 2-й транш фінансової підтримки за проектом в обсязі 37500 грн., був перерахований Програмою міської ради. На міському рівні були підготовлені документи для отримання сертифікату відповідності, та впродовж 2-го кварталу 2008 планується залучити орган сертифікації для проведення зовнішнього аудиту на предмет отримання відповідного сертифікату.

3. Спільне оцінювання організацій громад

Спільне оцінювання надає членам організацій жителів / мереж можливість проводити самооцінювання та визначати стан розвитку своїх організацій і місцевого середовища у контексті сталого розвитку. Ця система базується на таких факторах як *організація, лідерство, формування капіталу, тендер, самозабезпечення, інфраструктура громади, довкілля та зв'язки з агенціями розвитку.*

Протягом кварталу, в місті Саки було проведено навчання з питань спільного оцінювання для 20 представників організацій громад (2 ОСББ та 4 навчальних закладів). У ході навчання учасникам тренінгів було представлено оновлену версію анкети зі спільного оцінювання (останню версію анкети подано в додатку - І).

2.1.3 Місцеві ініціативи сталого розвитку

ПРООН/МПВСП націлена на покращення якості життя населення. Для досягнення поставленої мети, Програма підтримує реалізацію пріоритетних проектів місцевих громад шляхом надання малих грантів за критеріями рівності, продуктивності і сталості. Ці проекти розробляються для безпосереднього покращення умов життя.

А) Проектні пропозиції, подані протягом кварталу для розгляду МПВСП

Протягом кварталу на розгляд ПРООН/МПВСП було подано проекти громад із 7 міст на загальну суму близько 2 млн. грн. З усіх проектів, ініційованих місцевими організаціями громад, 3 було з м. Саки, по 2 з м. Рівне та Новоград-Волинський, по 5 з м. Гола Пристань та Тульчин, 3 з м. Джанкой, та 1 з м. Долина.

З 21 поданого проекту, 9 були ініційовані об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків, 11 – громадськими організаціями освітніх установ та 1 – обслуговуючим кооперативом. Такий поділ повністю відповідає новій політиці Програми щодо підтримки сталих видів організацій громад (наприклад, ОСББ у випадку багатоквартирних будинків та обслуговуючі кооперативи в випадку громад вздовж однієї вулиці).

Наразі триває розгляд та затвердження поданих проектів. Інші міста проводять постійні консультації з відділом Програми з питань управління якістю стосовно підготовки їхніх проектів для подання на розгляд протягом другого кварталу цього року.

Б) Фінансові трансакції за місцевими проектами сталого розвитку за квартал

Протягом кварталу було зроблено перерахування коштів для підтримки 10 місцевих проектів сталого розвитку в містах-партнерах Івано-Франківськ, Миколаїв та Нововолинськ. Деталі щодо фінансування подані в таблиці нижче.

Таблиця – III: Фінансовий статус проектів сталого розвитку, що впроваджуються місцевими партнерами, грн.

N	Мета	Кількість проектів	Загальна перерахована сума на кін. 2007 року у співфінансуванні				Загальна сума до сплати у майбутньому співфінансуванні				Заг. статус виконання (%)
			Фонд ПРООН	Фонд ШАРС	Посольство Норвегії	Міські ради	Фонд ПРООН	Фонд ШАРС	Посольство Норвегії	Міські ради	
1	Івано-Франківськ										
1.1	ОЖ Бандери, 10-б	2007			7891.26	52810.74			1011.70	7081.90	90
1.2	ОЖ Кор. Данила, 14	2007	11670.45			94424.55	1556.06			12589.94	90
1.3	ОЖ Набережна, 32	2007	11655.85			94306.40	1554.11			12574.19	90
1.4	Школа #23	2007	11661.21			94349.79	1554.83			12579.97	90
2	Миколаїв										
2.1	ОСББ "Світанок"	2007	45780			55953	6104			7463	90
3	Нововолинськ										
3.1	ОСББ «Надія 2007»	2007	610			610					100
3.2	Дитсадок 4	2007	770			770					100
3.3	ОСББ «Самшит»	2007	720			720					100
3.4	ОСББ "Клавдія"	2007	3720			33480	496			4464	90
3.5	ОСББ "Віра"	2007	3060			27540	408			3672	90
	Всього	*	89647.51		7891.26	454964.48	11673.0		1011.70	60425.0	*
			552503.25				73109.7				

Фактично було перераховано 552,5 тис. грн., з яких 16,2% надійшло з головного фонду ПРООН, 1,4% - від Посольства Норвегії та 82,4% - від міських рад-партнерів. Після цих трансакцій було повністю завершено 3 проекти.

Детальна інформація з перерахувань на проекти громад відображена в Додатку-II.

Статус завершеності проектів за період Програми відображено в Таблиці –IV.

Протягом 1-го кварталу було завершено 3 проекти, розпочаті у 2007 році. Таким чином, з 141 схваленого проекту 91 проект – повністю завершений, 48 – виконано на 75-90% та 2 проекти - на 15%.

Таблиця – IV: Статус завершеності проектів на кінець 1-го кварталу

№	Рік	Кількість ініційованих проектів	Фінансовий статус виконання			
			Повністю завершені	75-90%	Менше ніж 50%	Середній статус виконання, %
1	2004	11	11	0	0	100.0
2	2005	12	12	0	0	100.0
3	2006	39	37	2	0	99.5
4	2007	77	31	46	2	94.4
	Всього	141	91	48	2	98.5

Завершені проекти принесли очікувану користь та покращили умови життя вигодонабувачів – чоловіків, жінок, молоді та дітей. Значно покращилися умови навчання в школах. У процесі виконання, проекти також зробили значний внесок до удосконалення врядування на місцевому рівні. Вставки – VI, V, VI та VII розповідають про успіх проведення заходів у громадах.

Вставка – IV: Якісна питна вода для покращення здоров'я дітей у м. Вознесенськ
За фінансової підтримки МПВСР з фонду ПРООН

У місцевих школах м. Вознесенськ навчається 5158 дітей. Незважаючи на застарілу матеріально-технічну базу, адміністраціям шкіл вдається підтримувати задовільні умови навчання, більшою мірою завдяки підтримці батьківських комітетів. Проте одна з найважливіших проблем - відсутність якісної питної води для школярів – довгий час залишалася невирішеною.

У м. Вознесенськ вода видобувається з артезіанських джерел і має прийнятну якість, проте на шляху до споживача вона забруднюється, набуває жовтого кольору та присмаку іржавості внаслідок старості труб водопроводу та їх частих поломок. Єдиним методом вирішення проблеми в школах було кип'ятіння води. Хоча такий метод і допомагає вбити хвороботворні бактерії, у води залишається неприємний присмак. Діти відмовлялися її пити. Вони були змушені купляти фасовану у пляшки питну воду або приносити її з дому.

Тому у ході шкільного конкурсу на тему «Якби я був директором школи» багато дітей написали, що в цьому випадку вони б зробили все можливе, щоб у школах діти могли пити чисту, якісну та смачну воду після уроків фізкультури чи під час спекотного літа. Ідея встановлення фонтанчиків питної води з фільтрами додаткового очищення була обговорена під час зустрічі ректоратів шкіл та затверджена для розгляду мережею шкіл «Сприяння розвитку освіти «Діалог».

Фото – 5: Фонтанчики питної води «Криничка 10» розміщені в кожній місцевій школі

Мережа шкіл, яка представляє інтереси всіх місцевих навчальних закладів, взяла участь у ПРООН/МПВСР із проектом «Фонтанчики питної води». Проект був підтриманий Програмою (45% коштів), Вознесенською міською радою (45% коштів) та батьківськими комітетами місцевих шкіл. В ході виконання проекту було встановлено фонтанчики питної води «Криничка-10», в яких вода очищується від механічного забруднення, шкідливих мікроелементів та інших алергенних речовин, після усунення яких вода стає чистою та мінералізованою. Обладнання, яке використовується для процесу очистки, схвалене Положенням Міністерства охорони здоров'я України від 23.07.99.

На даний момент фонтанчики питної води розміщені у всіх 10 школах міста. Діти з задоволенням п'ють з них воду. Страви та напої, приготовлені в шкільній їдальні, мають кращий смак та запах. Використання питної води допомагає покращити імунну систему школярів. У порівнянні з 2007 роком, рівень захворюваності на інфекційні хвороби знизився на 8%, загострення хронічних хвороб кишкового тракту – на 12%. Зменшились витрати членів батьківських комітетів на вирішення питань електроенергетики для кип'ятіння води. Сімейний бюджет кожної другої сім'ї з дітьми шкільного віку тепер щомісячно економить близько 30 грн., які раніше витрачалися на купівлю пляшкової питної води.

Ілья Настоящий, Голова НГО «Сприяння розвитку освіти м. Вознесенськ «Діалог»

Активна участь великої частини членів громади, як у випадку Вознесенської мережі шкіл, значно покращує умови життя великої частини місцевого населення. У рамках вищезгаданого проекту, до участі в заходах проекту громади було залучено 5158 сімей. Існують випадки, коли ширше коло населення житлового району збирається для вирішення пріоритетних проблем на благо всієї громади. Досвід успішного проекту цього плану наведений у Вставці - V.

Вставка - V: Спільні зусилля жителів мікрорайону для вирішення проблеми водопостачання *За фінансової підтримки МПВСР з фонду ПРООН*

У м. Новоград-Волинський вік системи каналізації та водопостачання нараховує понад 70 років. Близько 58% труб перебувають у критичному стані. Це спричиняє часті поламки в системі та призводить до перебоїв у постачанні води. Найближчим джерелом питної води для жителів мікрорайону по вул. Рокосовського є криниця, яка знаходиться на відстані 600 м від приватного сектора та має обмежену потужність водопостачання.

Більшість жителів мікрорайону, які проживають в багатоквартирних будинках, є людьми похилого віку з певними проблемами у стані здоров'я або дітьми дошкільного віку; у зв'язку з цим, у разі непередбачених зупинок у постачанні води, їм критично необхідне додаткове джерело питного водопостачання. Тому забезпечення мікрорайону джерелом з питною водою було нагальним питанням.

Квартальний комітет був зареєстрований 50-ма представниками (36 чоловіків та 14 жінок) всіх багатоквартирних будинків мікрорайону у 2007. Члени комітету провели численні зустрічі з жителями будинків, в яких вони проживають, поширили інформаційні матеріали в мікрорайоні для підвищення рівня залученості громади в проект, та координували спільну розробку та виконання проекту. З загальної вартості проекту, яка становила 129,8 тис. грн, 10% було надано членами комітету, 49,5% - міською радою м. Новоград-Волинський, та 40,5% - ПРООН/МПВСР. Громаді вдалося зробити внесок нефінансового характеру в виконання проекту, таким чином підвищивши вартість проекту на 1,1 тис. грн. (на 1%).

Фото – 6: Члени громади використовують бует для отримання питної води

На даний час проект перебуває на завершальній стадії впровадження. На початку 2-го кварталу планується офіційне відкриття буету. Підраховано, що даний проект принесе користь 2004 жителям мікрорайону, включаючи 523 чоловіків, 838 жінок та 643 дітей (39,5% хлопчиків та 60,5% дівчаток).

Поки що занадто рано оцінювати вплив впровадження проекту на життя населення, але вже зараз можна говорити про успіх його проведення. Члени громади забезпечили самоорганізацію мешканців великого району та довели, що при правильній організації спільні зусилля великої кількості жителів можуть принести значну користь великій частці населення (3,6% від всього населення міста).

Віктор Присяжний, Голова квартального комітету «Громадський прогрес»

ПРООН/МПВСПР також надає підтримку громадським організаціям, які працюють над вирішенням соціально важливих проблем всього міста. Опис такого виду проектів подається у Вставці - VI. Там відображено спільні досягнення громадської організації за підтримки ПРООН/МПВСПР та міської ради, здобуті у рамках підпроєкту «Сприяння умовам врядування та розвитку міст України за широкою участі громад», що підтримується Швейцарською агенцією розвитку та співробітництва.

Вставка – VI: Соціальна реабілітація дітей та молоді з особливими потребами для їхньої подальшої інтеграції в суспільство

За фінансової підтримки МПВСПР з фонду ЦІАРС

У 2006 році батьки дітей з функціональними обмеженнями у м. Могилів-Подільський зібралися для захисту інтересів своїх дітей та зареєстрували НГО «Ангел Надії». В цілому, зареєстровано 17 членів організації, які координують заходи від імені 240 членів сімей дітей та молоді з особливими потребами.

Беручи до уваги складну демографічну ситуацію в цілому по Україні та зокрема в регіонах, зростання кількості дітей з функціональними обмеженнями вимагає покращення ситуації. Соціальна реабілітація таких дітей в ранньому віці допоможе усунути обмеження в їхній діяльності, забезпечити повноцінний соціальний статус та понизити соціальну напругу в суспільстві для покращення здоров'я нації.

З цією метою, члени організації ініціювали реконструкцію приміщення під Центр соціальної реабілітації для дітей та молоді з особливими потребами. Основними функціями цього Центру є:

- Забезпечення послуг соціальної реабілітації в ранньому віці для дітей з функціональними вадами за принципами, максимально наближеними до індивідуального підходу до кожної дитини;
- Рання соціальна реабілітація, постійна інтеграція дітей з функціональними обмеженнями в місцеві заклади дошкільного виховання, школи та суспільство в цілому.

Було заплановано, що Центр повинен мати басейн, дитячий майданчик, зал лікувальної фізкультури, навчальний комплекс, медпункт, їдальню та приміщення для надання ін. послуг.

Фото – 7: Зовнішній вигляд Центру соціальної реабілітації

Фото – 8: Зал лікувальної фізкультури в новому Центрі

Фото – 9: Басейн, збудований за кошти громади

Вартість підтриманого Програмою проекту складала 179,5 тис. грн., з яких 29,6 тис. грн. (або 16,5%) було надано громадською організацією, 74,9 тис. грн. було надано в рівних частинах

Могилів-Подільською міською радою та ПРООН/МПВСР з фонду Швейцарської агенції розвитку та співробітництва (орієнтовно по 42%). В ході проекту головну будівлю Центру було реконструйовано з врахуванням потреб дітей з функціональними обмеженнями. До кінця 1-го кварталу 2008 року громада отримала два транші підтримки, що становить 90% від загального фонду фінансування проекту. На даний момент всі роботи майже завершено.

В цілому, вартість проекту була значно більшою – близько 500 тис. грн. За власний кошт члени громади купили меблі та обладнання для Центру, побудували басейн та встановили нові енергозберігаючі вікна в приміщеннях.

Вигодонабувачами проекту стали 120 дітей та молодих людей з особливими потребами, які проживають у м. Могилів-Подільський. Таким чином, громадська організація, створена для догляду за місцевими дітьми з функціональними обмеженнями, справді дала дітям та їхнім родинам надію реабілітуватися та покращити здоров'я.

Т. Пережар, Голова НГО "Ангел надії"

Детальна інформація по проектах громад та інших заходах Програми, що реалізуються за підтримки ШАРС, відображена у Додатку – III.

У 2008 році Програма пропагує політику підтримки організацій громад тільки в випадку, якщо вони зареєстровані у сталій організаційно-правовій формі, такій як, наприклад, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. Попередній досвід показав, що такі організації є ефективними в утриманні та експлуатації будинків та, як правило, показують вищий рівень мобілізації громади в порівнянні з іншими законодавчими формами організацій.

В 2007 році допомога Програми у цій сфері доповнювалася підтримкою Посольства Норвегії в Україні. Один з прикладів такої співпраці подано у Вставці нижче, всі інші приклади описано в Додатку – IV.

Вставка - VII: Об'єднання співвласників для покращення умов проживання в багатоквартирних будинках

За фінансової підтримки МПВСР з фонду Посольства Королівства Норвегії

Будинок №13 по вул. Заклинських в м. Івано-Франківськ було збудовано в якості гуртожитку для працівників одного з підприємств. Тому система електроенергії та газопостачання цього будинку була розроблена відповідно до норм та вимог до гуртожитків. У 1996 році гуртожиток було реконструйовано в житловий багатоквартирний будинок, але деякі з вимог щодо реконструкції електросистеми не було дотримано. З того часу жителі цього будинку потерпали від поганої якості електросистеми. Обставини погіршувалися ще й постійним протіканням даху будинку. Ситуація стала катастрофічною, коли всі мешканці почали масово користуватися такими електроприладами як пральні машинки, мікрохвильові печі, телевізори, комп'ютери тощо, сумісне використання яких з автономною системою опалювання в осінньо-зимовий період перевантажувало електросистему та спричиняло часті проблеми в її функціонуванні.

Жителі будинку усвідомили, що ніхто не покращить їхнього життя та не покращить стан їхнього будинку, якщо спільними зусиллями цього не зробить сама громада. З цією метою у 2002 році було створено об'єднання співвласників багатоквартирного будинку «Сучасне життя», до якого ввійшли представники всіх 35 квартир цих будинків (21 чоловік та 14 жінок).

Для впровадження пріоритетного проекту «Реконструкція даху та заміна електросистеми будинку (резервне електропостачання)» було налагоджено співпрацю з ПРООН/МПВСР. Громада на тендерній основі вибрала підрядника проекту та координувала впровадження проекту на відповідному рівні якості.

Фото – 10: Реконструйований дах будівлі за проектом ОСББ «Сучасне Життя»

Загальна вартість проекту – 146,8 тис. грн. – була розподілена наступним чином: 10% суми було надано власне громадою, 80,5% - Івано-Франківською міською радою та 9,5% – фондом ПРООН/МПВСП з коштів Посольства Норвегії.

Найважливішим у цьому проекті є те, що члени громади є достатньо зрілими та повністю усвідомлюють свою відповідальність за середовище, в якому проживають. Вони встановили систему утримання та експлуатації щойно реконструйованого даху для забезпечення сталості результатів проекту, вигодонабувачами якого стали 103 жителя будинку.

Михайло Журавський, голова правління ОСББ «Сучасне життя»

В) Громадський аудит

Протягом кварталу 3 організації громади практикували проведення громадського аудиту за результатами виконання ініціатив з розвитку. З цією метою, було проведено загальні збори за участю інших місцевих зацікавлених сторін та зроблено висновки щодо задоволеності жителів роботами та послугами, виконаними в ході впровадження проекту.

У цілому, у проведенні громадських аудитів взяло участь 300 з 300 членів громади. Результати проведення громадського аудиту подано в таблиці – V.

Таблиця – V: Результати проведення громадського аудиту партнерськими ОЖ/мережами в м. Нововолинськ (січ-бер 2008)

№	ОЖ/мережі	К-сть проведених аудитів	# членів громади, задоволених виконаними роботами			# членів громади, задоволених використанням ресурсів			Кількість членів громади	
			Повністю	Частково	Незадоволені	Повністю	Частково	Незадоволені	Зарєстровані в ОЖ / мережі	Взяли участь в аудиті
1	ОСББ “Надія-2007”	1	20	-	-	20	-	-	20	20
2	ОСББ “Самшит”	1	30	-	-	30	-	-	30	30
3	Дитсадок #4	1	250	-	-	250	-	-	250	250
Всього		3	300	-	-	300	-	-	300	300

2.1.4 Розвиток людських ресурсів

Заходи з підвищення якості людських ресурсів організуються Програмою на різних рівнях задля кращого управління місцевим розвитком через спільну участь, громадсько-приватне партнерство та використання інформаційних технологій. У загальному, протягом кварталу було організовано 10 заходів по розвитку людських ресурсів.

З них 3 було проведено муніципальними відділами підтримки міст-партнерів та 7 – відділом управління проектом у м. Київ. В них взяло участь 340 учасників, з яких 35,9% становили чоловіки та 64,1% - жінки (див. Таблицю - VI).

Таблиця – VI: Заходи з розвитку людських ресурсів (січ. – бер. 2008)*

№	Захід із розвитку людських ресурсів	Кількість заходів, проведених		Кількість учасників		
		МПВСР	МВП	чоловіки	жінки	всього
1	Тренінги	7	2	60	151	211
a	Поінформування про сталий розвиток, ЦРТ, ВІЛ/СНІД та гендер	3	1	27	90	117
б	Проектний менеджмент (для функціональних груп щодо місцевих проектів сталого розвитку)	4	1	33	61	94
2	Конференції/семінари	-	1	62	67	129
a	Відкриті громадські слухання щодо використання підходу розвитку громад	-	1	62	67	129
	Всього	7	3	122	218	340

- Кількість учасників наведена без повторень

Тренінги організовувалися із наступними цілями:

- Розбудова інституційної та технічної спроможності лідерів та активістів громад реалізовувати проекти зі сталого розвитку.
- Підвищення поінформованості громадськості на місцевому рівні з таких питань як гендер, ВІЛ/СНІД та права споживачів.

Тренінги з розбудови інституційного та технічного потенціалу ОЖ/мереж

Протягом кварталу ПРООН/МПВСР організувала 4 тренінги для представників місцевих громад з питань інституційного розвитку (особливості різних форм організацій громад), підготовки проектних пропозицій, закупівлі товарів, робіт, послуг, утримання та експлуатації об'єктів та забезпечення видимості результатів проекту під час оглядових візитів. Тренінги було проведено в м. Саки (АР Крим), Тульчин, Калинівка (Вінницька обл.) та Долина (Івано-Франківська обл.). Вигодонабувачами тренінгів стали 94 жителі зазначених міст.

Порядок денний тренінгів включав наступні пункти:

- Заходи ПРООН/МПВСР в Україні.
- Організації громад та специфіка їх діяльності.
- Підготовка проектних пропозицій.
- Розробка кошторису.
- Вибір підрядних організацій.
- Громадський аудит.
- Утримання та експлуатація спільної власності.
- Забезпечення видимості результатів проекту.
- Прийом зовнішніх візитів.

Фото - 11: Хід тренінгу для жителів м. Саки, лютий 2008

У результаті проведених тренінгів, жителі ознайомилися з законодавчою базою щодо створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, обслуговуючих кооперативів та інших організаційно-правових форм організацій громад, а також із специфікою їхньої діяльності. Жителі також дізналися про процес участі громадян в заходах ПРООН/МПВСР шляхом ініціювання та впровадження проектів сталого розвитку та громадських ініціатив.

Також Івано-Франківський Ресурсний центр організував проведення 1 тренінгу з питань фінансового менеджменту та бухгалтерії для 20 представників організацій громад у м. Долина. Тренінг проходив за фінансової підтримки ПРООН/МПВСР.

Підвищення поінформованості громадськості з питань людського розвитку

Протягом кварталу було організовано кампанії для підвищення поінформованості громадськості з питань гендеру, ВІЛ/СНІДу в контексті сталого розвитку та українських Цілей розвитку тисячоліття. Кампанії проходили в формі тренінгів для місцевих жителів / волонтерів по розбудові потенціалу в даній сфері. З 4 проведених заходів, 3 було організовано ПРООН/МПВСР та 1 круглий стіл – муніципальним відділом підтримки. Тренінги включали наступні позиції (див. Таблицю - VII):

Таблиця – VII: Тренінги для підвищення поінформованості / круглі столи в містах-партнерах протягом 1-го кварталу 2008 р.

№	Дата	Цільова аудиторія	Тема	Кількість	К-сть осіб, що пройшли навчання
1	Рубіжне, 30 січня	Волонтери, посадові особи місцевих органів самоврядування	Попередження ВІЛ/СНІДу та план місцевих заходів з поінформованості	1	35
2	Новоград-Волинський, 13 лютого	Шкільні вчителі, психологи, та лідери шкільних парламентів	Започаткування в школах уроків «Основи гендерної рівності»	1	31
3	Саки, 11 березня	Вчителі 6-ти місцевих шкіл	Започаткування в школах уроків «Основи гендерної рівності»	1	25
4	Саки, 12 березня	Учні шкіл/волонтери	Гендер, гендерна рівність	1	26
	ВСЬОГО	*	*	4	117

У ході тренінгів представники цільової аудиторії отримали професійні знання, спеціалізовану літературу, відеоматеріали по презентованій темі та спланували проведення подальших заходів для передачі отриманих знань членам місцевої громади. Враження та результати учасників тренінгів подаються у Вставці - VIII. Детальніша інформація про подальші заходи, сплановані жителями, які пройшли навчання, подається в Розділі 2.1.5. “Громадська поінформованість про ВІЛ/СНІД та гендер”.

Вставка - VIII: Враження деяких вигодонабувачів від проведених тренінгів

«Презентована інформація була дуже цікавою та корисною для нас, навіть в плані особистого життя кожного. Звичайно, ми використовуємо ці знання та інформаційні матеріали для проведення бесід з нашими учнями та власними дітьми. Проте також хотілося б дізнатись, чи існують телевізійні передачі, що регулярно аналізують різні пов'язані з гендером проблеми; у цьому випадку, є шанс привернути увагу наших чоловіків до цієї проблеми та допомогти нам вирішувати їх разом”.

Лариса Авдеева, директор місцевої ЗОШ №2

Фото – 12: Тренінг по гендеру для місцевих волонтерів міста Саки

«Перед тим, як взяти участь у цьому тренінгу, я нічого не знала про гендерні питання, не знала навіть значення самого цього слова. Проте тепер я розумію, чому так важливо говорити про це із молодими людьми. Це може допомогти уникнути багатьох проблем з їхніми наслідками та створити гармонію у стосунках між людьми в родині, малих громадах та у суспільстві в цілому».

Еміне Меджитова, голова учнівського комітету місцевої гімназії

«Чудово, що проект із підвищення громадської поінформованості по ВІЛ/СНІДу було проведено в нашому місті. Молодь міста брала активну участь в тематичних тренінгах, провела соціологічне опитування для визначення поточного рівня обізнаності населення з даного питання, підтримала міський пробіг, щоб мобілізувати ресурси для проведення важливих для громади заходів (купівля медичного обладнання для немовлят, які мають проблеми зі здоров'ям) та організувала акцію «Лист батькам». Хочу подякувати молодим волонтерам за терпіння, наполегливість. Щиро надіюся, ми і надалі будемо співпрацювати в такому форматі».

Тамара Челомбітько, керуюча справами Рубіжанської міської ради

Фото – 13: Круглий стіл по запобіганню ВІЛ/СНІДу в м. Рубіжне

Підвищення поінформованості місцевих партнерів з питань прав споживачів

Завдяки співпраці таких проектів ПРООН як «Спільнота споживачів та громадські об'єднання» та «Муніципальна програма врядування та сталого розвитку (МПВСР)» було заплановано проведення ряду тренінгів в містах України для підвищення поінформованості жителів у сфері прав споживачів та механізмів їхнього захисту. У рамках цієї співпраці, протягом кварталу було проведено 4 тренінги, включаючи тренінг для представників органів місцевої влади, НГО та ЗМІ в м. Рівне; тренінг для приватних підприємців та представників місцевих органів влади в м. Новоград-Волинський, та 2 тренінги для приватних підприємців, представників місцевих органів влади та вчителів місцевих шкіл в м. Івано-Франківськ.

Фото – 14: Тренінг для представників місцевої влади та НГО в м. Рівне

Фото – 15: Тренінг для підприємців в м. Новоград-Волинський

Фото – 16: Тренінг для вчителів в м. Івано-Франківськ

В цілому, 133 жителі здобули ґрунтовні знання по презентованій темі та отримали повний набір інформаційних матеріалів. Тренінги такого типу проводились за фінансової підтримки проекту ЄС та ПРООН «Спільнота споживачів та громадські об'єднання», а МПВСР через муніципальні відділи підтримки у містах надавала організаційну підтримку. Проведення таких тренінгів планується продовжувати протягом року на користь інших міст-партнерів МПВСР, а саме: Кіровське (Донецька область), Рубіжне (Луганська обл.), Вознесенськ, Миколаїв (Миколаївська обл.), Гола Пристань (Херсонська обл.) та Львів.

2.1.5 Поінформованість громадськості про ВІЛ/СНІД та гендер

Протягом першого кварталу було організовано 2 кампанії в містах-партнерах Саки та Новоград-Волинський заради підвищення поінформованості громадськості по гендерній проблематиці. Підсумок проведених заходів у згаданих містах подається нижче.

Громадська поінформованість про гендер у м. Саки

Саки – це невеличке місто Автономної Республіки Крим із населенням близько 26 тис. осіб. Цей міжнародно визнаний курорт має традиційне місцеве суспільство, якому притаманні типові гендерні стереотипи та низька поінформованість населення про гендерні питання. На офіційному рівні жодних заходів, присвячених гендеру, у місті ще не проводилось. Проте, налагодивши співпрацю із ПРООН/МПВСР у 2007 році, органи місцевої влади усвідомили важливість поінформованості громадськості про питання людського розвитку, особливо у зв'язку з необхідністю локалізації та досягнення українських Цілей розвитку тисячоліття. У цьому контексті, було проведено роботу по згуртуванню місцевих навчальних закладів для започаткування роботи зі сприяння поінформованості про гендер широкого кола місцевого населення, включаючи учнів шкіл, їхні родини та вчителів.

У цілому, навчання з питань гендеру у м. Саки пройшли понад 50 осіб (див. Розділ 2.1.4). Крім того, у місцевих засобах масової інформації були опубліковані тематичні статті та трансльовані новини для охоплення інформацією ширшого кола населення. Очікується, що представники місцевих навчальних закладів, що пройшли тренінги, продовжуватимуть розповсюджувати ці знання у своєму середовищі. З цією метою, вони організовуватимуть тематичні обговорення та семінари з молодим поколінням в школах, та поширюватимуть отримані інформаційні матеріали.

Громадська поінформованість про гендер в м. Новоград-Волинський

Починаючи з 2005 року, Новоград-Волинська міська рада організувала багато заходів для підвищення поінформованості про гендер на місцевому рівні, включаючи проведення тренінгів для цільової аудиторії, розробку тематичних публікацій, організацію прес-конференцій, обговорень за круглим столом, розробку тематичних відеороликів для трансляції заходів тощо.

Протягом 1-го кварталу була продовжена кампанія з поінформованості громадськості про гендер шляхом удосконалення навчальних планів шкіл та впровадження в шкільну програму додаткових курсів по гендеру. З цією метою, для представників шкіл було презентовано підручник «Абетка рівності», розроблений «Програмою рівних можливостей» ПРООН. В ході навчання вчителів та психологів було мотивовано проводити семінари або тематичні заняття з питань гендеру для учнів шкіл.

Підведення підсумкового круглого столу по ВІЛ/СНІД в м. Рубіжне

30 січня Рубіжанська міська рада провела заключне засідання круглого столу, де місцеві волонтери розповіли представникам міської ради про виконані ними заходи для підвищення поінформованості громадськості про ВІЛ/СНІД. Цей проект був

започаткований в м. Рубіжне у 2007 році та включав проведення тематичних семінарів, громадське опитування для визначення поточного рівня обізнаності громади та акцію з розсилання «Листів батькам».

Під час круглого столу учасники обговорили можливості продовження роботи волонтерів з даних питань в місті.

Гендерний аудит Програми

ПРООН/МПВСП впроваджує підпроект «Сприяння умовам врядування та розвитку міст за участю громад» при підтримці Швейцарської агенції розвитку та співробітництва (ШАРС). В рамках цього проекту, ШАРС провела гендерний аудит для з'ясування рівня впровадження питань гендеру в діяльність проекту.

Процедура гендерного аудиту складалася з 3 етапів: 1) огляд документації проекту; 2) співбесіди з командою впровадження проекту; та 3) співбесіди з місцевими командами впровадження проекту та вигодонабувачами.

Протягом кварталу проект пройшов третій - завершальний - етап гендерного аудиту. У ході процесу, незалежні експерти з гендерної проблематики побували у двох містах-партнерах - Івано-Франківськ та Новоград-Волинський - де зустрілися з групами вигодонабувачів проекту, проаналізували документацію (проектний документ, плани, звіти і т.п.), інформаційні матеріали (публікації в ЗМІ, інформаційно-навчальні буклети), оглянули місця впровадження проектів громад та ознайомилися з заходами, проведеними місцевими органами влади для впровадження проекту.

Короткий аналіз та рекомендацій по гендерному аудиту наведені нижче.

Вставка - IX: Висновки та рекомендації по гендерному аудиту, проведеному п. О. Кісь *Приклад м. Новоград-Волинський*

Висновки:

1. Рівень гендерного інтегрування в заходи ПРООН/МПВСП є порівняно високим; гендерна проблематика займає важливе місце в документації проекту.
2. Аудит рівня засвоєння знань учасниками тренінгів показав знання базового рівня інформації по питаннях гендеру. Деякі учасники виявили глибоке розуміння та значне зацікавлення даним питанням. Такий результат досягнуто завдяки тісній співпраці органів місцевої влади, громад, освітніх установ та НГО.
3. Основні зусилля направлено на підвищення громадської поінформованості (через ЗМІ, Інтернет) та розробку необхідних вмій у зацікавлених сторін (методом проведення тренінгів, семінарів, заходів сприяння розвитку громад).
4. У Новоград-Волинському проект вийшов з-за рамок гендерної просвіти та переріс в розробку дослідження «Гендерний портрет м. Новоград-Волинський». На даний момент існує тенденція створення нових небезпечних стереотипів через перебільшення рис характеру та вмій жінок.
5. Тема гендеру інтегрується в освітній процес; викладачі мають доступ до необхідної інформації та навчальних посібників по даній темі.
6. Вплив православної церкви з її суворим та однобічним трактуванням Біблії було визнано перешкодою на шляху до гендерної рівності.

Фото - 17: Зустріч аудитора О. Кісь з вигодонабувачами проекту в Новоград-Волинському

Рекомендації

1. Провести тематичний круглий стіл по гендеру в контексті християнства за участю експертів.
2. Залучити представників дошкільних закладів до заходів по гендерній поінформованості.
3. Залучити сім'ї школярів до проведення заходів по гендеру.
4. Мотивувати вигодонабувачів постійно розбудувати та покращувати можливості громади.
5. Доопрацювати «Тендерний портрет м. Новоград-Волинський» методом усунення стереотипних уявлень про жінку.
6. Підготувати добірку матеріалів та презентацію для поширення інформації по успішних напрацюваннях в сфері гендеру в рамках проекту сталого розвитку

Оксана Кісь, експерт з питань гендеру,

Голова Львівського Центру наукових досліджень «Жінка та суспільство»

2.1.6 Економічний компонент

Згідно з робочим планом ПРООН/МПВСР, Програма має на меті створити в обраних містах можливість працевлаштування для сімей із низьким рівнем доходів. Цього можна досягти через відповідний інституційний механізм сприяння розвитку бізнесу, що включає мікрокредитування, професійне навчання та покращення політики. У 2006-2007 роках експеримент щодо цієї ідеї був вперше реалізований у м. Івано-Франківськ та продовжений у 2008 р. Деталі щодо підходу та результати описані у нижче наведених підрозділах.

Заходи у м. Івано-Франківськ

У 2006 в м. Івано-Франківськ було створено Мережу сприяння розвитку бізнесу (МСРБ). Головна мета мережі – знизити рівень безробіття у місті шляхом сприяння працевлаштуванню. У Мережу сприяння розвитку бізнесу ввійшли: Івано-Франківський міський центр зайнятості, Україно-Канадський Бізнес-центр (УКБЦ), Кредитна спілка «Станіславська», Івано-Франківська міська рада та муніципальний відділ підтримки. Зазначені організації спільно сформували Мережу сприяння розвитку бізнесу та розробили пакет партнерської підтримки, куди входить проведення заходів групами самопомогі після проходження спеціального тренування у МСРБ та одержання кредитів від кредитної спілки за підтримки інших членів груп самопомогі.

Даний підхід довів свою ефективність. До кінця 1-го кварталу 245 осіб пройшли навчання з питань започаткування підприємницької діяльності та отримали консультативну підтримку по формуванню бізнес-плану. З них, 163 особи захистили свої бізнес-плани та 26 – фактично розпочали підприємницьку діяльність. У зв'язку з тим, що реакція кредитної спілки була досить повільною, обсяги мікрокредитування в 2008 р. зросли незначною мірою. Це вказує на те, що потрібно досягнути більшої ефективності в сфері забезпечення демонстраційного ефекту. Детальніша інформація по даному питанню подається в Таблиці - VIII.

Таблиця – VIII: Заходи зі сприяння зайнятості

№	Показник	Кількість			
		2006	2007	2008	Всього
1	Кількість осіб, що пройшли навчання	71	114	60	245
2	Кількість розроблених бізнес-планів	25	98	40	163
3	Кількість створених приватних підприємств	6	20	-	26
4	Кількість сформованих груп самопомоги	2	1	-	3
5	Кількість членів груп самопомоги	10	15	-	25
6	Обсяг заощаджень (грн.)	940	470	-	1410
7	Кількість виданих позик	5	2	-	7
8	Позик видано на суму, грн.	26500	15080	-	41580
9	Рівень повернення	100%	100%	-	100%

ПРООН/МПВСР підтримала проект в м. Івано-Франківськ щодо формування мотивації, забезпечення навчання та підтримки ініціатив з мікрокредитування. Таблиця - IX описує статус фінансової підтримки, наданої до кінця 1-го кварталу 2008 р.

Таблиця – IX: Сприяння зайнятості: кошторисна вартість та виконання станом на кінець 1-ого кварталу 2008 р., грн.

№	Заходи	Вартість проекту (фонд ПРООН)	Використання коштів, грн.				Рівень завершеності проекту, %
			в 2006	в 2007	в 1 кв. 2008	Всього	
1	Професійне навчання	106684	36000	14003	50013	100016	93.7
2	Фонд гарантування ризиків групових позик	50000	7500	37500	-	45000	90.0
	ВСЬОГО	156684	43500	51503	50013	145016	92.6

На основі досвіду проведення професійних тренінгів по усуненню безробіття для молоді м. Івано-Франківськ, Мережа сприяння розвитку бізнесу підготувала брошуру «Започаткування власної справи: від бізнес-ідеї до успішного бізнесу». Ця брошура містить теоретичну інформацію та поради щодо бізнес-планування, інвестицій та мікрокредитування.

Хід проведення тренінгів ілюстровано на фотографіях нижче.

Фото – 18: Тренінг по розвитку навичок в бізнесі

Фото – 19: Захист бізнес-планів учасниками тренінгів

Фото – 20: Брошура “Започаткування власної справи: від бізнес-ідеї до успішного бізнесу” (укр. мовою)

Враження вигодонабувачів від проведення тренінгів подаються в Вставці – X.

Вставка - X: Спільні заходи членів груп самопомоги – для компетентного та прибуткового малого підприємництва

Я пішов на курси по бізнес-плануванню в жовтні 2006 р., будучи студентом університету за спеціальністю «режисер-постановник». З того часу минуло вже півтора року. Дехто із слухачів курсу успішно розпочав власний бізнес, інші – обрали другий шлях, а певна частина все ще вагається, чи варто започатковувати власну справу. Більшості слухачам не вистачало вмінь професійно та реалістично спланувати підприємницьку діяльність. Але завдяки участі у проекті ми отримали відповіді на типові запитання підприємців, які започатковують власний бізнес.

У ході навчання я підготував бізнес-план розширення діяльності кафе, співвласником якого я є. Проведені підрахунки показали, що завдяки додатковому обладнанню можна подвоїти його прибуток. Проблема полягала в тому, що для придбання обладнання мені потрібні були кошти. Звичайно, їх можна було отримати у вигляді банківського кредиту, але умови кредитування були абсолютно неприйнятними. Вартість бізнесу була занадто малою для застави, а відсотки за кредитом – занадто високими.

Я приєднався до групи друзів, яких я знав вже довгий час, і у яких були аналогічні проблеми з започаткуванням або розвитком бізнесу. Ми всі (5 осіб) порадилися і вирішили створити групу самопомоги (ідею було презентовано проектом) та стати членами Кредитної спілки «Станіславська». Це дало нам змогу взяти кредит з пільговим відсотком та сформувати спільні матеріальні ресурси. Протягом цього періоду ще двоє осіб приєдналося до нашої групи самопомоги, і на даний момент група успішно функціонує.

Таким чином, в жовтні 2006 р. я отримав кредит на суму 10 тис. грн. на виконання бізнес-плану. Я купив необхідне обладнання, відкрив новий кафе-бар та виплатив кредит протягом року. Інвестовані кошти принесли навіть більший дохід, ніж очікувалося. Тепер, маючи навички бізнес-планування, я розробив ряд бізнес-планів за підтримки консультантів з Українсько-Канадського Бізнес-центру. Я також взяв ще 2 кредити на розширення бізнесу: один – для розвитку «зеленого туризму», а другий – для купівлі автомобілю.

Я та члени моєї групи дуже вдячні проекту за презентовані ідеї, які справді допомагають молодим підприємцям навчитися співпрацювати та пройти необхідне навчання з питань ведення бізнесу. Хотів би також зазначити, що професійне навчання приносить користь не тільки потенційним підприємцям, але й тим, хто вже має власний бізнес, адже знання в сфері економіки, психології бізнесу та маркетингу є дуже важливими.

Віктор Неміш, приватний підприємець, м. Івано-Франківськ

2.2 МЕНЕДЖМЕНТ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ

2.2.1 Партнерство / зв'язки

Протягом кварталу було докладено зусиль для налагодження зв'язків Програми з іншими агенціями подібного характеру заради спільної роботи. Нижче перераховано заходи такого типу:

Із Програмою розвитку та інтеграції Криму ПРООН

11-12 березня в м. Євпаторія було проведено семінар під назвою «Самоорганізація громадян: перспективи місцевого та регіонального розвитку Криму». У зустрічі взяли участь три представники ПРООН/МПВСР, включаючи п. Олега Федоришина - менеджера Івано-Франківського Ресурсного центру зі сталого розвитку, п. Олександра Заїку - начальника відділу підтримки муніципальних ініціатив та інвестицій Вознесенської міської ради, та п. Ірину Скалій - експерта ПРООН/МПВСР з врядування та сталого розвитку, які поділилися досвідом міст-партнерів Програми щодо врядування та розвитку за широкої участі громадян у містах України.

Фото – 21: Представники МПВСР діляться досвідом під час семінару

Фото – 22: Робочі дискусії під час семінару

Упродовж семінару учасники обговорювали існуючий досвід та форми самоорганізації жителів, шляхи посилення їхньої життєздатності та механізмів взаємозв'язків з місцевою владою та НГО для сприяння місцевому розвитку.

Представники МПВСР розповіли про діяльність об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та органів самоорганізації населення для вирішення пріоритетних проблем їхніх житлових будинків; описали особливості роботи громадських організацій навчальних закладів для покращення навчального середовища в школах та дитячих садках; та поділились досвідом створення громадських дорадчо-консультаційних форумів, що засновуються на загальноміському рівні для спільного планування та вирішення місцевих проблем сталого розвитку.

На основі висновків та напрацювань семінару проектом-організатором будуть підготовлені рекомендації та план дій щодо посилення участі громад у місцевому розвитку. Збірка матеріалів даного семінару є в наявності в офісі МПВСР для можливого ознайомлення представників зацікавлених міст-партнерів

Із проектом, що впроваджується ПРООН та фінансується ЄС «Спільнота споживачів та громадські об'єднання» (ССГО)»

Для спільної організації заходів по підвищенню обізнаності громад у містах-партнерах ПРООН/МПВСР про права споживачів та механізми їхнього захисту було налагоджено співпрацю з проектом ССГО. В рамках цієї співпраці ССГО проводить тренінги для зацікавлених міст; зі своєї сторони, МПВСР надає організаційну допомогу через муніципальні відділи підтримки у міських радах-партнерах на місцевому рівні.

Більш детальна інформація по даних заходах подається в Розділі 2.1.4. «Розвиток людських ресурсів».

Крім того, представники міст-партнерів МПВСР, включаючи Івано-Франківськ, Житомир, Новоград-Волинський, Галич, Українка, Рубіжне та інші, взяли участь у Всеукраїнському форумі споживачів, який було проведено проектом ССГО 11-13 березня цього року та присвячено Міжнародному Дню прав споживача. У Форумі взяло участь близько 150 активістів руху споживачів в Україні, включаючи представників органів державної влади, які залучені до захисту прав споживачів, та органів місцевого самоврядування, які зробили внесок в розбудову національної політики споживачів. Очікується, що міста-партнери Програми, що взяли участь у заході, поділяться досвідом та знаннями у цій сфері з місцевими зацікавленими сторонами.

Фото – 23: Форум споживачів (фотографію взято з <http://www.undp.org.ua/cscn/>)

Із проектом за підтримки ШАРС “Підтримка децентралізації в Україні”

В контексті створення взаємодії між проектами «Підтримка децентралізації в Україні (DesPro)» та «Сприяння умовам спільного врядування та розвитку в містах України» (підпроект МПВСР), 27 березня 2008 р. було проведено координаційну зустріч за участю п. Клавдії Шнайдер - спеціаліста SKAT по сталому будівництву та розвитку населених пунктів, п. Оксани Гарнець - керівника проекту DesPro, п. В'ячеслава Сороковського - експерта DesPro, п. Ірини Скалій - експерта Програми з врядування та сталого розвитку, та п. Олени Урсу - експерта з моніторингу та зовнішніх зв'язків ПРООН/ МПВСР.

В ході зустрічі учасники дали короткий опис стадій розвитку своїх проектів та заходів, що впроваджуються на даний час, та обговорили можливості майбутнього зв'язку між двома проектами на загальнодержавному рівні та на спільній території Програми – АР Крим та Вінницькій області.

Інші зв'язки

- З ЮНІСЕФ: Відбулася зустріч між п. Оксаною Ремігою – старшим програмним менеджером ПРООН, Іриною Скалій – експертом Програми з врядування та сталого розвитку, та п. Наталією Астаповою – експертом Дитячого фонду ЮНІСЕФ з питань політики та моніторингу, для дослідження можливостей впровадження в містах-партнерах МПВСР кампанії «Місто, дружнє до дитини».
- З ШАРС: 30-31 січня команда ПРООН/ МПВСР взяла участь у семінарі «Семінар з оцінки впровадження питань гендерної рівності в Україні», що проводився ШАРС.
- З Національним інститутом демократії (НІД): 21 лютого п. Ірина Скалій, експерт Програми з врядування та сталого розвитку, взяла участь в круглому столі «Ефективний власник житлового майна», який було організовано Національним інститутом демократії в рамках проекту «Голос громадськості».
- З Федерацією канадських муніципалітетів: 27 лютого відбулася зустріч за участю п. Кароль Кардіш та п. Тіма Кехое, представниками Федерації канадських муніципалітетів, які поділилися досвідом в сфері муніципального правління та місцевого розвитку.
- З громадсько-приватним відділом ПРООН: Відбулася зустріч із п. Еленою Пановою для забезпечення участі представників міст-партнерів МПВСР в конференції «Стратегія зниження рівня бідності», проведення якої планується в квітні цього року, та обговорення можливостей мобілізації ресурсів приватного сектору на проекти громад.

2.2.2 Результати комунікаційних заходів

Протягом кварталу доведення інформації про заходи Програми відбувалося в різноманітних форматах та на різних рівнях. Даний розділ висвітлює види проведених комунікаційних заходів, публікації, інтерв'ю і т.п.

А) ЗМІ та інформація

Протягом кварталу командами МПВСР / МВП відстежено 71 медіа-згадку про заходи Програми, 6 з яких – на національному рівні та 65 – на місцевому. Газети залишаються найбільш популярним інформаційним каналом висвітлення інформації про заходи програми (32,4%), офіційні веб-сайти організацій також активно використовувалися в зазначених цілях (28,2%), інша частина інформації була висвітлена через телевізійні та радіопроекти. У загальному, з початку роботи Програми (2004 р.) було відстежено 817 згадок в ЗМІ.

Таблиця – X: Кількість медіа-згадок (січень-березень 2008)

№	ЗМІ	Національні	Ів.-Франківськ	Новоград-В.	Рубіжне	Кагарчик	Гола Пристань	Українка	Кіровське	Новолинськ	Саки	Рівне	Миколаїв	Долина	Всього	
															1 ^{ий} кв.	3 2004
1	Газети	-	3	1	3	2	3	1	1	-	2	1	2	4	23	258
2	Радіо	-	8	1	-	1	1	-	-	3	-	-	-	-	14	172
3	ТБ	-	5	2	-	1	-	-	-	4	2	-	-	-	14	191
4	Веб	6	8	2	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	20	196
	Всього	6	24	6	6	4	4	1	2	7	4	1	2	4	71	817

В загальному, місцеві ЗМІ висвітлювали інформацію про заходи Програми на місцевому рівні та поширювали ідеї розвитку громад, наприклад, створення та функціонування об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, спільні заходи місцевих органів влади та жителів міста і т.п.

Витяги зі статей, опублікованих у 1-му кварталі 2008 р., подаються у Вставці – XI.

Вставка – XI: Враження вигодонабувачів від заходів Програми – витяги з газет

“Метою Програми є не тільки фінансова підтримка громад, але, перш за все, згуртування їх членів, навчання вирішувати власні проблеми. Співпраця громад з МПВСР принесла місцевому населенню багато користі. Жителі, з якими було проведено роботи по активізації діяльності громад, усвідомили свою потужність та здатність вирішувати власні повсякденні проблеми; зрозуміли, що настав час піклуватися про власне майбутнє.

Петро Вахнюк, Муніципальний координатор проекту в м. Рівне
Витяг зі статті “Розширюємо співпрацю, відчуємо підтримку”, газета “Сім днів” від 4 квітня 2008 р.

“Органи місцевого самоуправління є найближчим та найважливішим для жителів міста елементом влади, оскільки саме вони працюють над вирішенням повсякденних проблем населення. З іншої сторони, суть системи самоорганізації полягає в активній участі жителів. Співпраця організацій громад з органами місцевої влади є важливим фактором встановлення соціального партнерства на місцевому рівні. З 2004 року Івано-Франківськ бере участь у

Муніципальній програмі врядування та сталого розвитку, що впроваджується ПРООН. Це допомогло громадам міста вирішити чимало власних проблем».

Витяг з статті «Досвід Івано-Франківської міської ради у впровадженні ПРООН/МПВСР», газета «Діловий Кур'єр» від 27 грудня 2007 р.

Б) Дослідження та публікації

Протягом кварталу були опубліковані наступні дослідження та публікації:

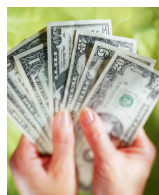
- (1) **Річний звіт про заходи проекту - 2007** (55 екземплярів), що відображає детальну інформацію про досягнення Програми за відповідний період, був підготовлений та розповсюджений в друкованому та електронному варіанті англійською та українською мовами.
- (2) **Брошура «Проекти громад»** (1000 екземплярів), яка відображає один з механізмів партнерства між громадами, органами місцевої влади та підприємцями, була розроблена на основі досвіду співпраці ПРООН/МПВСР з містами-партнерами по підтримці проектів громад задля сприяння спільному врядуванню, результатом якого є покращення рівня життя міського населення України. Програма спільно з містами-партнерами шляхом підтримки проектів громад сприяє становленню системи врядування за широкої участі громадян, результатом якого є покращення якості життя в містах України. Інструментами дії Програми є навчання та малі гранти, за допомогою яких громади та місцеві органи влади мають можливість досягнути поставлених цілей.
- (3) **Посібник «Як створити дієздатну організацію громади»** (600 екземплярів) було розроблено на основі попередніх брошур для організацій жителів та додаткової інформації і здобутого досвіду в сфері діяльності організацій громад. Посібник містить детальний опис поетапного створення і функціонування організацій жителів, інформацію про різноманітні організаційно-правові форми реєстрації таких організацій та методи забезпечення врядування за широкої участі членів на рівні громад для вирішення пріоритетних проблем їх розвитку.
- (4) **Посібник «Сталий розвиток суспільства»** (380 екземплярів) розроблено на основі нового навчального курсу, що зосереджується на підході розвитку громад задля підготовки людських ресурсів у цій сфері. Більш детальна інформація по даній темі подана в розділі 2.1.2. «Розбудова інституційного потенціалу».

ПРОЕКТИ ГРОМАД
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ

Фото – 24: Брошура «Проекти громад» - обкладинка

2.2.3 Мобілізація та використання ресурсів

Даний розділ зосереджується на питаннях ресурсів, залучених з різних джерел для впровадження заходів Програми, та використанні цих ресурсів на різні напрямки її діяльності.

А) Мобілізація ресурсів донорів

У загальному, в першому кварталі для проведення заходів Програми було мобілізовано 486,6 тис. грн., включаючи 250 тис. дол., наданих ПРООН, 4,44 тис. дол. – кошти Посольства Норвегії та 232,2 тис. дол. національного співфінансування.

Таблиця - XI: Мобілізація та використання ресурсів у 1-му кварталі в розрізі донорів, дол. США

№	Донор	Бюджет на 2008	Витрачено в 1-му кв. 2008, дол. США*			
			Сплачено	Взято зобов'язання по сплаті	ВСЬОГО	%
1	Івано-Франківська міська рада	182466	69977		69977	38
2	Рівненська міська рада	4508			0	0
3	Голопристанська міська рада	108			0	0
4	Нов.-Волинська міська рада	3352			0	0
5	Кіровська міська рада	1002			0	0
6	Миколаївська міська рада	13184	11657		11657	88
7	Галицька міська рада	1084			0	0
8	Міська рада м. Кагарлик	496			0	0
9	Нововолинська міська рада	16467	13150		13150	80
10	Вознесенська міська рада	1527			0	0
11	Могил.-Подільська міська рада	7982			0	0
12	ПРООН	250000	90606	67268	157874	63
13	Посольство Норвегії	4440**	1675		1675	38***
	Всього	486617	187065	67268	254333	52

* Включаючи плату за обслуговування

** Залишок коштів з 2007 року

*** На використання решти коштів укладено договори із відповідними громадами

Протягом 1-го кварталу було використано 254,3 тис. дол., що становить 52% мобілізованих ресурсів.

Б) Використання наявних ресурсів за тематичними напрямками діяльності

У 2008 р. ресурси ПРООН/МПВСР були розподілені у відповідності до цілей та напрямків діяльності Програми місцевого розвитку, зокрема, було виокремлено бачення чотирьох проектів. Використання ресурсів на підтримку розвитку в рамках даних проектів подається в вигляді Таблиці – XII.

Таблиця - XII: Використання ресурсів в 1-му кварталі 2008 за напрямками діяльності, дол. США

#	Вклад в розвиток	Донор	Загальний бюджет на 2008	Витрати в 1-му кв 2008	Виконання, %
1	Зміцнення спроможності центрального уряду	ПРООН	158700	101778*	64.1
2	Посилення потенціалу місцевих органів влади	ПРООН	25200	22501	89.3
3	Розбудова спроможності громад	ПРООН	66100	33595	50.8
4	Зміцнення можливостей та потенціалу міських рад та організацій громадянського суспільства (співфінансування проектів громад)	Посольство Норвегії	4440	1675	37.7
		Івано-Франківськ	182466	69977	38.4
		Миколаїв	13184	11657	88.4
		Нововолинськ	16467	13150	79.9
	ВСЬОГО	*	486617	254333	52

- Включаючи GMS або плату за обслуговування та зобов'язання до сплати

Розділ ТРЕТІЙ

УРОКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

3.1 Нагромадження досвіду, с. 35

3.2 Плани на майбутнє, с. 35

3.1 НАГРОМАДЖЕННЯ ДОСВІДУ

На основі набутого досвіду роботи була виявлена успішність МПВСР у демонстрації цінності підходу спільної участі і соціальної мобілізації. Також протягом року були досліджені та використані можливості національного рівня щодо сприяння розвитку підходу Програми. Проте існують деякі труднощі в розкритті потенціалу людей.

А) На основі досвіду роботи Програми за рік були визначені такі *можливості*:

- Місцеві партнери Програми зацікавлені в застосуванні та інституційному закріпленні підходу МПВСР в процесі прийняття рішень на місцевому рівні.
- Міста, де було забезпечено демонстраційний ефект від результатів попередньої співпраці з Програмою, готові надати більше ресурсів на впровадження проектів громад.
- Існує високий рівень бажання, готовності та ентузіазму існуючих та потенційних міст-партнерів щодо застосування підходів МПВСР на державному рівні, який стимулюється через використання посібників, брошур, документального фільму «На сходінку вище» та інших матеріалів щодо популяризації.
- У зв'язку з успіхом таких пілотних проектів Програми в сфері розбудови інституційного потенціалу, як система управління якістю муніципальних послуг (ISO) та стратегічне планування, зростає зацікавлення міст-партнерів в передачі набутих знань.

Б) У процесі реалізації Програми виникають *труднощі*, особливо пов'язані з таким:

- Високий попит на проекти громад, що призводить до напруженої конкуренції.
- Необхідність забезпечення якості внаслідок наголосу деяких міст на «кількості проектів», а не на «якості процесу».
- Низький рівень готовності членів деяких громад брати відповідальність за свою власність та створювати сталі форми організацій (наприклад, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, обслуговуючі кооперативи); надання переваги простішим формам самоорганізації, як, наприклад, органи самоорганізації населення.
- Поширення знань всередині області досі залишається поодиноким.

3.2. ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ

У 2-му кварталі Програма зосереджуватиметься на наступних заходах:

- Підвищення потенціалу центральних органів влади щодо децентралізації фіскальних та адміністративних повноважень / відповідальності на користь місцевих органів влади.
- Зміцнення спроможності органів місцевого самоврядування прозоро визначати та впроваджувати стратегії розвитку громад, надання громадських послуг та сприяння місцевому економічному розвитку.
- Сприяння передачі досвіду посадовим особам державних та місцевих органів влади по наданню громадських послуг.
- Зміцнення спроможності громад упроваджувати проекти, спрямовані на покращення місцевого соціального, економічного та екологічного середовища.
- Зміцнення національної бази знань з питань сталого розвитку за участю громад через розповсюдження навчального курсу та підготовку майбутнього покоління.
- Підвищення громадської поінформованості з ВІЛ/СНІДу, гендеру та прав споживачів у містах-партнерах.
- Зосередження на підпроекті за підтримки ШАРС у Вінницькій області та АР Крим.

ДОДАТКИ

1. Анкета для проведення спільного оцінювання організаціями жителів, 37
2. Фінансові трансакції на місцеві проекти сталого розвитку станом на кінець 1-го кварталу 2008, 39
3. Деталі щодо підпроєкту, що впроваджується за підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва, 41
4. Деталі щодо проєктів громад, що підтримуються Посольством Норвегії, 42
5. Команда реалізації проєкту, 43
6. Список контактів

Додаток – I:

Анкета для проведення спільного оцінювання організацій жителів

Будь ласка, наведіть свою думку у контексті організації (об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, органи самоорганізації населення, кооператив або громадська організація), що надають підтримку для покращення якості життя Вашого житлового району:

1	Організаційний розвиток			
1.1	Участь квартир / домогосподарств в ОЖ	> 90%	80-90 %	< 80%
1.2	Проведення зборів організації	Регулярно	Час від часу	Рідко
1.3	Участь членів організації у зборах	> 80%	60 - 80%	< 80%
1.4	Участь членів організації в обговореннях	Майже усі члени беруть участь в обговоренні	> Більше половини	< Менше половини
1.5	% квартир / домогосподарств, поінформованих про прийняті рішення	> 80%	50 - 80%	< 80%
2	Розвиток лідерства			
2.1	Система оцінки роботи керівників та активу організації	Практикується	Розробляється	Не розвинена
2.2	Розподіл обов'язків серед членів організації	Практикується	Розробляється	Не розвинений
2.3	Система передачі керівних ролей (ротація)	Практикується	Розробляється	Не розвинена
2.4	Система стимулювання роботи керівників та працівників організації	Практикується	Розробляється	Не розвинена
2.5	Керівники та працівники офісу дотримуються правил та виконують свої обов'язки	Добре	Посередньо	Незадовільно
3	Сталість організації			
3.1	Членські внески та кошти на організаційні видатки здають	Регулярно	Час від часу	Не здаються
3.2	Потреби Вашої організації у майбутньому є	Великими	Не великими	Таких потреб не існує
3.3	Бухгалтерія організації	Ведеться добре	Ведеться задовільно	Ведеться незадовільно
3.4	Кошти організації надані її членами є	Надійно захищеними	Не надійно захищеними	Не захищеними
3.5	Дотримання правил	Посереднє	Задовільне	Незадовільне
4	Ініціативи сталого розвитку			
4.1	Впродовж року організація реалізувала	2 або більше проектів	1 проект	Не втілено жодного проекту
4.2	Впевненість членів організації в своїх силах для виконання більшої кількості проектів є	Високою	Посередньою	Низькою
4.3	Система сплати внесків для утримання результатів виконаного проекту	Практикується	Розробляється	Не розвинена
4.4	Пріоритетність щодо надання допомоги малозабезпеченим сім'ям та іншим незахищеним групам є	Висока	Середня	Немає пріоритетності
4.5	Участь членів організації у проекті від початку і до його завершення є	Високою	Середньою	Низькою
5	Гендерна рівність			
5.1	Участь жінок в організації	> 50% членів - жінки	25 - 50%	25-50% членів - жінки
5.2	Жінки висловлюють свою думку	Активно	На середньому рівні	На низькому рівні

5.3	Насильство та дискримінація жінок	Повністю подолані		Загалом зменшуються		Не змінились/Навіть дещо зросли
5.4	Участь жінок у правлінні організації та функціональній групі	50% або більше		25 - 50%		Менше 25%
5.5	Участь жінок у процесі планування	Достатній рівень		Загалом зросла		Немає змін
6	Зміна якості життя району					
6.1	Подача холодної і гарячої води	Покращилась		Частково покращилась		Жодних змін
6.2	Система опалення у квартирах / будинках (встановлення вікон, якість даху, тощо)	Покращилась		Частково покращилась		Жодних змін
6.3	Подача газу у квартирах / будинках	Покращилась		Частково покращилась		Жодних змін
6.4	Каналізаційна система / система водовідведення / управління відходами	Покращилась		Частково покращилась		Жодних змін
6.5	Дороги, освітлення, зелені насадження / гральний майданчик для дітей тощо, навколо будинку або на вулиці	Покращились		Частково покращились		Жодних змін
7	Спільне планування / зв'язки					
7.1	Зв'язки організації з місцевою владою	На задовільному рівні		У планах		Немає наміру
7.2	Зв'язки організації з іншими агенціями з розвитку	Покращились		Жодних змін		Немає домовленостей
7.3	Зв'язки зі схожими організаціями міста є	Тісними		Посередніми		Слабким
7.4	У процесі спільного планування беруть участь	Майже всі члени організації		> Більше половини членів організації		< Менше половини членів організації
7.5	Процес планування на рівні міста здійснюється	Регулярно		Час від часу		Рідко/взагалі не здійснюється

Додаток – II:

Деталі про фінансові трансакції на місцеві ініціативи сталого розвитку, грн.

№	ОЖ/мережа	Загальна перерахована сума на кінець березня 08				Сума до сплати у майбутньому				Рівень фінансово го виконання (%)
		Фонд ПРООН	Фонд ШАРС	Посольство Норвегії	Міські ради	Фонд ПРООН	Фонд ШАРС	Посольство Норвегії	Міські ради	
Рівне										
1	ОСББ Шукевича 2					5940			8910	90
2	Мережа шкіл					7426			7426	90
3	ОСББ "Житловик-22"					2432			3648	90
Івано-Франківськ										
1	БК Короля Данила, 146					1963			4581	90
2	БК Тролейбусна, 4					7308			7308	90
3	БК Бандери, 12					7229			7229	90
4	БК Вовчинецька 202					5972			8958	90
5	БК Коновальця 46					5889			8835	90
6	Дитсадок #2					-31956			37976	90
7	Школа #18					-93059			107234	90
8	Школа #2					-55122.37			63518.77	90
9	Школа #12					-96751.03			111488.43	90
10	Сахарова 33					1591.00			12872.60	90
11	Дитсадок #10					1382.39			11184.81	90
12	Кооператив #8					789.07			6384.23	90
13	Дорошенка 28					1601.57			12958.13	90
14	ОСББ Сучасне життя							1659.56	11616.94	90
15	134 Галицька							825.96	5781.74	90
16	31 Сахарова							1855.50	12988.50	90
17	27 Сахарова							1807.95	12655.65	90
18	ОСББ Ватровик							922.20	6455.40	90
19	32 Надвірнянська							1840.17	12881.23	90
20	ОСББ Цемент							1351.16	9458.14	90
21	ОСББ Злагода-2006							787.15	5510.05	90
22	194В Вовчинецька							1873.76	13116.34	90
23	БК Бандери 10-б			7891.26	52810.74			1011.70	7081.90	90
24	Короля Данила 14	11670.45			94424.55	1556.06			12589.94	90
25	Набережна 32	11655.85			94306.40	1554.11			12574.19	90
26	Школа #23	11661.21			94349.79	1554.83			12579.97	90
Новоград-Волинський										
1	КК Громадський прогрес					5257			6426	90
2	ОСББ "Кедр"					-9027			9027	100
3	ОСББ "Житловик"					3735			4565	90
Кіровоцьке										
1	ОСББ "Гірник"					1320			1320	90
2	ОСББ - 21					1320			1320	90
3	ОСББ Молодіжний 23					1000			1000	90
4	ОСББ "Наш дом"					971			971	90
Миколаїв										
1	ОСББ "Світанок"	45780			55953	6104			7463	90
Галич										
1	БК Вівчаренко, 19					5270			5270	90
Нововолинськ										
1	ОСББ "Надія2007"	610			610					100
2	Дитсадок 4	770			770					100
3	ВК "Струмок"					5390			5390	90
4	ОСББ "Самшит"	720			720					100
5	ВК "Світанок"					5950			1050	90
6	ОСББ "7-я"					3332			588	90
7	ОСББ "Іскра"					4378			773	90
8	ОСББ "Клавдія"	3720			33480	496			4464	90
9	ОСББ "Віра"	3060			27540	408			3672	90

№	ОЖ/мережа	Загальна перерахована сума на кінець березня 08				Сума до сплати у майбутньому				Рівень фінансово го виконання (%)
		Фонд ПРООН	Фонд ШАРС	Посольство Норвегії	Міські ради	Фонд ПРООН	Фонд ШАРС	Посольство Норвегії	Міські ради	
Вознесенськ										
1	БФ "Оберіг" Школа #7					6174			6174	90
2	МШ "Діалог"					2216			2216	90
Кагарлик										
1	БК "Надія"					2484			2484	90
Могилів-Подільський										
1	Дитсадок #1						31032		-23730	90
2	Дитсадок #2						3768		3768	90
3	Дитсадок #5						3856		3856	90
4	ГО "Ангел надії"						63708		63708	15
Всього 2007		89647	0	7891	454964	-175924	102364	13935	667574	*

Додаток – III:

**Деталі щодо підпроєкту, що впроваджується за підтримки
Швейцарської агенції розвитку та співробітництва**

ПРООН/МПВСР втілює компонент “Сприяння умовам врядування та розвитку за широкої участі громадян у містах”, що підтримується Швейцарською агенцією розвитку та співробітництва (ШАРС). Загальною метою проєкту є наступна: “Процес муніципального врядування та розвитку є децентралізованим та посиленним завдяки інтеграції партисипативного підходу; встановленню прозорих зв'язків з регіональною владою та сприянню співпраці між залученими містами.”

A) Територія, охоплена заходами Програми

У рамках підпроєкту ПРООН/ МПВСР співпрацює на підставі «Угоди про партнерство» з наступними міськими радами:

- 1) Саки, Джанкой та Щолкіне – в АР Крим;
- 2) Тульчин, Калинівка та Могилів-Подільський – у Вінницькій області.

Для розбудови потенціалу міст-партнерів, набори обладнання були передані протягом 1-го кварталу у міста Джанкой та Щолкіне.

B) Заходи Програми

Могилів-Подільська міська рада також підтримується в рамках підпроєкту Швейцарської агенції розвитку та співробітництва. Протягом 1-го кварталу громади продовжували впроваджувати свої проєкти, використовуючи кошти, перераховані їм наприкінці 2007 року (на той час вони отримали 2-гі транші проєктної підтримки).

Історія успіху про один із проєктів громад була підготовлена та опублікована в цьому звіті (див. с. 17).

Також тренінги із розбудови інституційного та технічного потенціалу були проведені для 54 лідерів громад протягом 1 кварталу у м. Саки (Крим), Тульчин та Калинівка (Вінницька обл.):

- 4 лютого – для 27 учасників, що представляли місцеві об'єднання співвласників багатоквартирних будинків та обслуговуючі кооперативи з м. Саки;
- 5 березня – для 12 лідерів та активістів громад у м. Тульчин;
- 6 березня – для 12 лідерів та активістів громад у м. Калинівка.

Протягом кварталу п. Леонід Туловський надав консультаційну підтримку організаціям громад на майданчиках впровадження їхніх проєктів щодо вирішення пріоритетних проблем у наступних містах:

- 1) Саки – 11 зустрічей із потенційними ОЖ/мережами – партнерами;
- 2) Тульчин – 5 зустрічей із потенційними ОЖ/мережами – партнерами;
- 3) Калинівка – 2 зустрічі із потенційними ОЖ/мережами – партнерами.

Очікується, що на основі наданих рекомендацій та слідуєчи порадам практичних посібників Програми, організації громад – партнери розроблять проєктні пропозиції та подадуть їх на розгляд ПРООН/МПВСР. Наприкінці 1 кварталу 2008 року, 3 проєктні пропозиції були отримані від організацій громад з м. Саки та очікують розгляду.

Додаток – IV:

Деталі щодо проектів громад, що впроваджуються за підтримки Посольства Норвегії

Підтримка ПРООН/МПВСП містам –партнерам Новоград-Волинський та Івано-Франківськ у 2007 році доповнювалася Посольством Норвегії в Україні.

Метою співпраці (згідно із «Угодами про співфінансування») є покращення ефективності енергії в містах України, а також внесок в розвиток нових, більш ефективних систем власності та управління, пов'язаних із багатоквартирними житловими будинками.

А) Заходи Програми

Посольство надало підтримку на 1 проект громади у м. Новоград-Волинський та 10 проектів у м. Івано-Франківськ з метою підтримки місцевих жителів у формуванні об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та вирішення пріоритетних проблем їхніх житлових районів.

Загальна вартість цих проектів становила 1 277 240 грн., включаючи частку Посольства Норвегії в обсязі 181 160 грн. (14.2% загальної вартості проектів). Проекти принесуть пряму вигоду 1873 жителям цих міст. 1 проект громади був завершений у 2007 році, а реалізація інших 9 проектів продовжувалася у 2008 році.

В) Використання ресурсів

Станом на кінець 1-го кварталу 2008 р. громади продовжували впроваджувати свої проекти, використовуючи кошти, перераховані їм наприкінці 2007 року (всі громади отримали 2-гі транші проектною підтримки у той час). Протягом 1-го кварталу, з фонду коштів Посольства Королівства Норвегії було перераховано 1 транш підтримки – на організацію жителів по вул. Бандери 10б.

Таблиця: Фінансові трансакції на проекти громад, що підтримуються Посольством Королівства Норвегії, протягом 1-го кварталу 2008 р.

№	ОЖ/мережа	Мета	Рік початку проекту	Загальна перерахована сума на кін. 1-го кварталу 2008, грн		Сума до сплати у майбутньому, грн		Статус фінансового виконання проектів (%)
				Посольство Норвегії	Міська рада	Посольство Норвегії	Міська рада	
10	ОЖ по вул. Бандери 10б	Підвальні розгалуження	2007	7891.26	52810.74	1011.70	7081.90	90
Всього				7891.26	52810.74	1011.70	7081.90	90

У лютому 2008 р. представник відділу Програми з питань управління якістю відвідав усі майданчики впровадження проектів із метою консультування та надання рекомендацій. Решта 9 проектів громад перебувають на рівні завершення 90%. Громади готуються до громадського аудиту та остаточного закінчення проекту.

У цьому звіті розміщена історія успіху, підготовлена про один із проектів громад (див. стор. 18).

Детальна інформація про мобілізацію ресурсів наведена у розділі 2.2.3 (с.30).

Фонд Посольства Норвегії розподілений між 10-ма проектами грома, з якими укладено «Угоди про партнерство». Зобов'язання взято щодо сплати 3-х траншів на проекти громади на основі прогресу у впровадження проектів громадами та подання ними відповідних звітів до ПРООН/ МПВСП.

Додаток – V:

Команда реалізації Програми

А) Київський офіс МПВСП

№	Персонал проекту	Посада
1	Джейсінгх Сах	Міжнародний менеджер проекту (квітень 2004 – березень 2008)
2	Ірина Скалій	Експерт із врядування та сталого розвитку (травень 2005 – березень 2008)
3	Олена Урсу	Експерт із моніторингу та зовнішніх зв'язків (квітень 2005 – дотепер)
4	Леонід Туловський	Спеціаліст з управління якістю (квітень 2006 – дотепер)
5	Ірина Малишева	Асистент Програми / адміністративний (листопад 2007 – дотепер)
6	Катерина Базаянц	Асистент Програми / фінансовий (квітень 2006 – березень 2008)
7	Адрій Руденко	Водій (травень 2004 – дотепер)
SN	Муніципальні команди реалізації	Посада
1	Івано-Франківськ	Богдан Білик
2		Леся Попелюх
3		Олег Федоришин
1	Рівне	Петро Вахнюк
2		Олена Казьмірчук
3		Людмила Постоянець
1	Житомир	Олександр Круківський
1	Галич	Оксана Стефунько
3		Зоряна Мартинюк
1	Миколаїв	Іван Богославець
2		Олена Матюхіна
3		Алла Манакова
1	Новоград-Вол.	Ірина Гудзь
1	Кіровське	Сергій Полісюк
2		Павло Мороз
3		Лариса Пашкевич
4		Владислав Пахомов
1	Кагарлик	Вадим Візьонюк
2		Олена Петленко
3		Оксана Федорченко
1	Гола Пристань	Ніна Шаманська
2		Анна Сергеева
1	Вознесенськ	Олександр Заїка
2		Володимир Коробченко
1	Українка	Валентина Полтавець
2		Олена Шаповал
3		Валентина Кияниця
1	Нововолинськ	Борис Карпус
2		Наталія Мартинюк
3		Людмила Харевич
4		Оксана Головка-Мороз
1	Могилів-Подільський	Володимир Поляк
2		Сергій Тимуш
3		Віктор Пічуров
1	Львів	Володимир Магула
2		Галина Когут
1	Рубіжне	Ірина Божич
2		Аліна Адамчук
3		Артем Кривонос
1	Долина	Олександр Кізима
2		Сергій Гаргат
3		Галина Ткачук
1	Тульчин	Олександр Булеев
2		Олександр Мельник
1	Саки	Валерій Іванович Кузін
2		Зера Емірсалієва
3		Володимир Меляков

Наші контакти:

ПРООН/ Муніципальна програма врядування та сталого розвитку

вул. Грушевського, 34а, оф. 46. 01021, Київ, Україна

тел./факс +38 (044) 501-42-03, 537-22-93, 253 82 90

<http://msdp.undp.org.ua> e-mail: mgsdp.info@undp.org.ua

Оксана Реміга, Старший програмний менеджер ПРООН – Oksana.Remiga@undp.org

Джейсінгх Сах, Міжнародний менеджер проекту – Jaysingh.Sah@undp.org

Контакти муніципальних відділів підтримки у містах- партнерах

Івано-Франківськ – Муніципальний координатор проекту: Білик Богдан Іванович

Контакти МВП: Дністровська вул, 26, 2 поверх. Тел./факс: +38 (0342) 50 30 27

Офіційний веб-сайт міської ради: <http://www.mvk.if.ua> e-mail: oleg.fedorishin@mail.ru

Рівне – Муніципальний координатор проекту: Вахнюк Петро Сидорович

Контакти МВП: Поштова вул., 2, Тел./факс: +38 (0362) 63 36 66 e-mail: uinvest@ukr.net

Офіційний веб-сайт міської ради: <http://www.city-adm.rv.ua>

Житомир – Муніципальний координатор проекту: Круківський Олександр

Контакти МВП: Майдан Рад, 4/2, оф. 86. Тел./факс: +38 (0412) 37 79 89 e-mail: municipal.zt@gmail.com

Офіційний веб-сайт міської ради: <http://www.zt-rada.gov.ua>

Галич – Муніципальний координатор проекту: Стефунько Оксана

Контакти МВП: вул. Ів. Франка, 3 а/с 38. Тел.: +38 (03431) 2 21 88, тел./факс: 2 15 13

Офіційний веб-сайт міської ради: <http://www.galych-rada.gov.ua>

Миколаїв – Муніципальний координатор проекту: Богославець Іван Іванович

Контакти МВП: вул. Адмірала Макарова, 7. Тел.: +38 (0512) 47 71 88, 36 02 63.

Офіційний веб-сайт міської ради: <http://www.gorsoviet.mk.ua> e-mail: osmd_nikolaev@mail.ru

Новоград-Волинський – Муніципальний координатор проекту: Гудзь Ірина Леонідівна

Контакти МВП: вул. Шевченка, 16. Тел.: +38 (04141) 5 22 15, тел./факс: 5 30 70.

Офіційний веб-сайт міської ради: <http://www.novograd.org.ua> e-mail: mvp_nv@zt.ukrtel.net

Кіровське - Муніципальний координатор проекту: Полисюк Сергій Володимирович

Контакти МВП: вул. Шахтарська, 39 Тел.: +38 (06250) 6 25 88,

Офіційний веб-сайт міської ради: <http://www.kirovskoe.com.ua> e-mail: soviet@kir.dc.ukrtel.net

Гола Пристань - Муніципальний координатор проекту: Шаманська Ніна Миколаївна

Контакти МВП: Гола Пристань, вул. 1 Травня, 14

Тел.: +38 (05539) 2 12 77, 2 61 93 ф. 2-65-02 e-mail: gola_pry@gopri.hs.ukrtel.net

Кагарлик - Муніципальний координатор проекту: Візьонюк Вадим Валерійович

Контакти МВП: вул. Незалежності, 12 (другий поверх міського будинку культури)

Тел. (04473) 5-13-96, e-mail: kagarlyk_mrada@mail.ru

Вознесеньк – Муніципальний координатор проекту: Олександр Заїка

Контакти МВП: вул. Леніна, 41 Тел. (05134) 4-25-01, e-mail: vprii@mail.ru

Офіційний веб-сайт міської ради: <http://voznensensk.osp-ua.info/>

Українка - Муніципальний координатор проекту: Полтавець Валентина

Контакти МВП: вул. Юності, 11 офіс 16. Тел. (04472) 2 04 52, e-mail: v.poltavets@gmail.com

Офіційний веб-сайт міської ради: <http://www.ukrainka.org/>

Нововолинськ - Муніципальний координатор проекту: Борис Карпус

Контакти МВП: просп. Дружби, 27 тел 8 +380334432335 e-mail: invest@mprostir.net

Могилів-Подільський - Муніципальний координатор проекту: Поляк Володимир Миколайович

Контакти МВП: 24000 Могилів-Подільський, пл. Шевченка, 6/16, Вінницька область

тел. 8 (04337) 2-3403, e-mail: vpolyak@mogpol.com Офіційний веб-сайт: <http://www.misto.mogpod.com.ua>

Львів – Муніципальний координатор проекту: Володимир Магула

Контакти МВП: 79008 Львів, пл. Ринок, 1 тел. 8 (0322) 97-5800

Офіційний веб-сайт міської ради: www.city-adm.lviv.ua

Рубіжне – Муніципальний координатор проекту: Ірина Володимирівна Божич

Рубіжне, площа Леніна 2. тел. 8 (06453) 7 00 06

Офіційний веб-сайт міської ради: www.rubizhne.lg.ua

Долина – Муніципальний координатор проекту: Олександр Романович Кізіма

Долина, м. Незалежності, 5. тел. (03477) 22544, 22648 e-mail: SergEs@meta.ua

Тульчин – Муніципальний координатор проекту: Олександр Булеєв

Тульчин, вул. Леніна, 1 оф. 114 +38 (04335) 2-28-99 e-mail: Dasti11@yandex.ru

Офіційний веб-сайт міської ради: <http://tulchinmiskrada.gov.ua/>

Саки – Муніципальний координатор проекту: Кузін Валерій Іванович

334310, Саки, вул. Радянська, 2